

Паспорт Одеської області 2018 рік

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
соціально-економічний паспорт

Обласний центр - місто-герой Одеса

I. Загальні відомості про Одеську область

Дата утворення: 27 лютого 1932 року.

Площа: 33,3 тис. кв. км, 5,5% від території України.

Відстані: від м. Одеса до м. Києва залізницею - 652 км, автошляхом - 480 км.

Населення: середня чисельність населення області станом на 01.02.2019 становила 2379,482 тис. осіб.

Клімат: вологий, помірно-континентальний, поєднує риси континентального і морського. Середньорічна температура коливається від 8,2°C на півночі до 10,8°C на півдні області. Загальна сума опадів 340-470 мм на рік. Взимку переважають північні і південно-західні вітри, влітку - північно-західні і північні. Південна половина області схильна до посух та суховіїв.

Географічні дані: область займає територію Північно-Західного Причорномор'я від гирла річки Дунай до Тілігульського лиману (морське узбережжя в межах області простягається на 300 км), а від моря на північ - на 200-250 км .

Гідрографічна мережа: річкова мережа області належить басейнам Чорного моря, Дністра, Південного Бугу. На території області налічують близько 200 річок довжиною понад 10 км. Головні річки: Дунай (з Кілійським гирлом), Дністер (з притокою Кучурган), Кодима і Савранка (притока Південного Бугу). У приморській смузі багато прісноводних (Кагул, Ялпуг, Катлабух) і солоних (Сасик, Шагани, Алібей, Бурнас) озер. Також на узбережжі знаходиться велика кількість лиманів, найбільші - Дністровський, Куяльницький і Хаджибейський.

Кордони: Одеська область розташована на крайньому південному заході України та межує з Вінницькою, Кіровоградською, Миколаївською областями, а також з Республікою Молдова та Румунією.

Кількість адміністративних одиниць, населених пунктів та рад: районів - 26; сільських населених пунктів - 1123; селищ міського типу - 33; міст - 19, у тому числі: міст обласного значення - 9; міст районного значення - 10. Районних рад -26; міських рад – 16; селищних рад – 31; сільських рад – 391, рад об'єднаних територіальних громад – 12.

II. Історична довідка про адміністративно-територіальний устрій та економічний стан регіону

XIX століття

Систематичне заселення та господарське освоєння території, на якій розташована Одеська область, почалось на початку XIX століття. До середини 30-х років переселенський рух носив в основному землеробський характер, однак швидке зростання міст та зменшення вільних резервів державних земель посилили роль неземлеробського міграційного руху в міста.

У першій половині XIX ст. Північно-Західне Причорномор'я виконувало функції транзитної території, через яку проходив на експорт український хліб. Надзвичайно важливим чинником, який сприяв господарському освоєнню та заселенню краю, було будівництво на території нинішньої Одеської області залізниць.

Необхідність господарського освоєння багатого на агрокліматичні ресурси та вигідно розміщеного в економіко-географічному відношенні краю сприяло тому, що уряд почав роздавати величезні земельні ділянки також і іноземним поселенцям (німці, болгари). Їхні поселення розташовувались в приморських районах (теперішні Комінтернівський, Овідіопольський, Біляївський), а також на Ізмаїльщині. Переселенці створювали цілі округи, вони отримали для себе права «іноземних колоністів» і пільгові умови заселення.

Приток робочої сили мав вирішальний вплив на зростання міських поселень та портових центрів. Вздовж торгових трактів виникали невеликі міські поселення, які набували функцій місцевих центрів торгівлі зерном. В них також починають розвиватися різні ремесла, а в деяких з'являються фабрично-заводські підприємства (Балта, Ананьїв та ін.).

Наприкінці XIX ст. в Одесі було майже 500 промислових підприємств, на яких працювало 16 тис. робітників. Будувались вовняні фабрики, було налагоджене виробництво канатів, розвивався рибний промисел, виноробство, борошномельне виробництво, сільськогосподарське машинобудування та морський транспорт.

XX століття

Довоєнні та воєнні часи (1932-1944 роки)

Адміністративно-територіальний устрій. Одеська область була утворена 27 лютого 1932 року Постановою IV позачергової сесії Всеукраїнського центрального виконавчого комітету, яка була опублікована у «Збірнику законів і розпоряджень Робітничо-селянського Уряду України» від 29 лютого 1932 року № 5.

На той час Одеська область включала частини територій нинішніх **Кіровоградської, Херсонської та Миколаївської областей.** До її складу входили чотири міста, безпосередньо підлеглі області (Одеса, Кіровоград, Миколаїв, Херсон), і **46 районів:** Анатоліївський (Тилігуло-Березанський),

Андрієво-Іванівський, Антоно-Кодинцівський (Комінтернівський), Арбузинський, Баштанський, Березівський, Бериславський, Біляївський, Благоевський, Бобринецький, Велико-Висківський, Велико-Олександрівський, Вільшанський, Вознесенський, Голованівський, Голо-Пристанський, Гросулівський, Грушківський, Добровеличківський, Доманівський, Жовтневий, Зельцьський, Знамянський, Калініндорфський, Карл-Лібкнехтівський, Каховський, Кривоозерський, Любашівський, Ново-Архангельський, Ново-Бузький, Ново-Миргородський, Ново-Одеський, Ново-Український, Очаківський, Первомайський, Роздільнянський, Скадовський, Снігурівський, Спартаківський, Троїцький, Устинівський, Фрунзівський (Захаріївський), Хмелівський, Хорлівський, Цебриківський та Цюрупинський.

У лютому 1932 року Біляївський район був розформований і його територія повністю приєднана до території Одеської міськради. З частини території Бобринецького району (13 сільрад) був утворений Братський район, з частини території Любашівського району (14 сільрад) - Велико-Врадіївський район.

Постановами ВУЦВК від 22 січня і 17 лютого 1935 року ряд районів на Україні були укрупнені. Зокрема, **до утворених районів Одеської області додалося ще 20:** Афіамський, Біляївський, Благодатнівський, Березнегуватський, Володимирський, Варварівський, Вітязевський, Горностаївський, Гайворонський, Єланецький, Єлизаветградківський, Мостовський, Мало-Висківський, Ново-Воронцовський, Привільнянський, Піщано-Бродський, Тишківський, Чаплинський, Ширяївський, Янівський. Указами Президії Верховної Ради СРСР від 22 вересня 1937 року та 10 січня 1939 року низка районів була виключена зі складу Одеської області та передана до Миколаївської і Кіровоградської областей.

У 1938 році були скасовані Зельцьський район з передачею його території до складу Роздільнянського району, Спартаківський район - до Роздільнянського та Біляївського районів, Благоївський район - до Комінтернівського та Янівського районів, Карл-Лібкнехтівський район - до Березівського району Одеської області та Варварівського району Миколаївської області.

У зв'язку з Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10 січня 1939 року стосовно утворення Кіровоградської області були передані в новостворену область наступні райони: Тишківський, Хмелівський, Піщано-Бродський, Ново-Архангельський, Добровеличківський, Мало-Висківський, Велико-Висківський, Ровнянський, Ново-Український і Ново-Миргородський.

У серпні 1940 року з утворенням **Молдавської Радянської Соціалістичної республіки до Одеської області відійшли такі райони** колишньої Автономної Молдавської Радянської Соціалістичної республіки: Ананьївський, Котовський, Піщанський, Балтський, Чорнянський, Валегоцулівський, Кодимський і Красноокнянський.

Таким чином, **перед Великою Вітчизняною війною Одеська область поділялася на такі райони:** Андрієво-Іванівський (Андре-Іванівський), Арбузинський, ~~Ананьївський~~, ~~Балтський~~, ~~Біляївський~~, ~~Березівський~~,

Благодатневський, Братський, Велико-Врадіївський, Валегоцуловський, Веселинівський, Вільшанський, Вознесенський, Гайворонський, Голованівський, Гросуловський, Доманівський, Грушківський, Жовтневий, Комінтернівський, Кодимський, Котовський, Красноокнянський, Кривоозерський, Любашівський, Мостовський, Овідіопольський, Одеський, Первомайський, Роздільнянський, Савранський, Троїцький, Фрунзівський, Цебриківський, Чернянський, Ширяївський і Янівський.

30 серпня 1941 року відповідно до німецько-румунського договору на окупованій Німеччиною і Румунією території півдня України була **утворена нова адміністративно-територіальна одиниця - Губернаторство Трансністрія**, до якої увійшли вся Одеська область, частини Вінницької і Миколаївської областей, лівобережна частина Молдавії.

Економічний стан. Під час утворення Одеської області значними темпами розвивався економічний потенціал області. Створювались нові підприємства, а старі технологічно оновлювались.

У 1932 році **промисловість Одеської області** була представлена машинобудуванням, суднобудуванням, виробництвом будматеріалів, деревообробною, текстильною, хімічною і харчовою промисловістю. В Одесі діяли такі підприємства як канатний завод, джгутова фабрика, Одеська сукняна фабрика, що належали до текстильної промисловості, завод Жовтневої революції, Одеський завод Марті, що належали до металообробної промисловості, Одеський завод шампанських вин, підприємства харчової промисловості м. Одеси. У районах області харчову промисловість представляли фабрики кустарного типу, за винятком трьох великих цукроварень.

Сільське господарство було основною за обсягом виробництва й зайнятості трудових ресурсів галуззю матеріального виробництва в області. У 1932 році на території Одеської області працювало 89 машинно-тракторних станцій, які мали на озброєнні майже 5 тисяч тракторів та іншу сільськогосподарську техніку, організувалися колгоспи і радгоспи.

У 1930-х роках в Одеській області вирощували пшеницю, кукурудзу, соняшник, цукрові буряки (у північній частині) та ін. Впроваджувалися посіви на поливних землях. Культивувалися ефіроолійні культури (казанлицька і червона троянди, ірис, лаванда, шавлія мускатна), тютюн, гірчиця, лікарські рослини, південні коноплі та овочево-баштанні культури: томати, баклажани, кабачки, огірки, перець, дині, кавуни. Поширювалися сади та виноградники. Вирощували абрикоси, вишні, черешні, сливи; зерняткові: яблуні, груші. Тваринництво мало молочно-м'ясний напрям, також розвивалося птахівництво, свинарство, вівчарство.

Соціальна сфера. Поряд з розвитком промисловості та сільського господарства вирішувались питання соціального розвитку. На території Одеської області у 1935 році функціонували близько 10 курортів, які забезпечували населення гарними умовами лікування та якісним відпочинком. На Одеських курортах з великим успіхом вживалися для лікування серцевих хворих газовані (вуглекислі та кисневі) морські ванни. Найбільш популярним

було лікувальне мінеральне джерело «Куяльник» - Куяльницька грязелікарня була найбільшою у Радянському Союзі, а на Куяльницькому курорті існувало 10 санаторіїв. В Одесі діяло два науково-дослідних інститути: Інститут курортології і бальнеології та Інститут туберкульозний.

На кінець 1937 року практично всі діти шкільного віку в Одеській області були охоплені навчанням. У селах було здійснене загальнообов'язкове початкове навчання, в містах - семирічне. В містах і селах будувалися нові шкільні приміщення, відкривалися нові школи. Тільки за 1932-37 роки кількість середніх шкіл збільшилася у 8,4 рази. В 1940-41 навчальному році на Одещині діяли 1143 школи. Створювалися позашкільні освітньо-виховні заклади. Розвивалась вища освіта.

Значного розвитку у 30-40 роках набула сільськогосподарська наука. На базі Одеської сільськогосподарської станції було створено Український генетико- селекційний інститут, на базі виноробної дослідної станції – Український науково- дослідний інститут ім. В.Є. Таїрова. Усього на Одещині напередодні війни діяло **20 науково-дослідних інститутів.**

Післявоєнні часи (1944-1991 роки)

Адміністративно-територіальний устрій. Постановою Президії Верховної Ради СРСР від 30 березня 1944 року Миколаївська область була розділена на Миколаївську і Херсонську, у зв'язку з чим від Одеської до Миколаївської області відійшли райони: Арбузинський, Благодатненський, Братський, Вознесенський та Веселинівський.

У 1944-45 роках Гросулівський район був перейменований на Великомихайлівський, Валегоцулівський - на Долинський, Янівський - на Іванівський. З Андре-Іванівського району було виділено новий район - Миколаївський.

Остаточні межі Одеської області сформувались у лютому 1954 року, коли за Указом Президії Верховної Ради відбулась зміна тодішніх територіальних меж України. Від Одеської області відійшло 9 районів до Миколаївської та Кіровоградської областей, водночас до неї влилися усі райони колишньої Ізмаїльської області. В результаті територія області значно розширилась, зросла чисельність населення та кількість національностей.

У листопаді 1957 року Долинський, Піщанський та Троїцький райони були ліквідовані і їх територія розподілена між районами Ананьївським (9 сільрад), Балтським (3 сільради), Котовським (3 сільради), Любашівським (3 сільради), Савранським (6 сільрад) і Ширяївським (1 сільрада). Райцентр Лиманського району був перенесений з Лиманського в Білгород-Дністровський, який був раніше містом обласного значення, і **район отримав назву Білгород-Дністровського.**

Внаслідок об'єднання Чернянського і Красноокнянського районів у червні 1958 року було створено Красноокнянський район. Вилкове з обласного значення перейшло до районного і було включене до складу Кілійського району.

У січні 1959 року були ліквідовані райони Андрієво-Іванівський з передачею його території до складу Миколаївського району, Жовтневий - з передачею території у Березівський, Цебриківський і Ширяївський райони. Райцентр Суворівського району був перенесений з с. Суворового в Ізмаїл, який був раніше містом обласного значення, і район отримав назву Ізмаїльського. Сім сілрад, підпорядкованих Ізмаїльській міськраді, були передані в Ізмаїльський район.

На 1960 рік Одеська область складалася з 31 району: Ананівський, Арцизький, Балтський, Біляївський, Березівський, Боградський, Білгород-Дністровський, Бородинський, Великомихайлівський, Іванівський, Ізмаїльський, Кілійський, Кодимський, Комінтернівський, Котовський, Красноокнянський, Любашівський, Миколаївський, Новоіванівський, Овідіопольський, Одеський, Роздільнянський, Ренійський, Савранський, Саратський, Старокозацький, Тарутинський, Татарбунарський, Фрунзівський, Ширяївський, Цебриківський.

У січні 1963 року Указом Президії Верховної Ради УРСР місто Котовськ було віднесено до міст обласного значення.

Економічний стан. Складним для Одещини був період відновлення господарства, яке було зруйноване внаслідок війни. У жовтні 1944 року відновились планові перевезення військових та народногосподарських вантажів на лініях Одеса - Поті - Батумі, Одеса - Констанца - Варна, Одеса - порти Дунаю. Поновлено залізничний рух на лініях Одеса - Київ та Одеса - Москва. На початку 1945 року вантажообіг Одеського порту досяг довоєнного рівня. Швидко була введена в дію Одеська залізниця.

Відновлювався один з найбільших на Чорному морі судноремонтний завод ім. 50-річчя Радянської України. На кінець 1946 року Одеський порт перевищив довоєнний рівень за обсягами оброблених вантажів.

Заводи ім. Жовтневої революції, ім. Січневого повстання, «Червоної гвардії», ім. Старостіна, суперфосфатний та інші почали постачати народному господарству верстати, тракторні плуги, підйомні крани, лебідки для вугільних шахт, електровагоноваги для металургійної промисловості, суперфосфат, сірчану кислоту. За виробництвом промислової продукції Одещина у 1947 році зайняла друге місце в Україні.

У 1948 році за урожайністю та валовим збором зернових культур область перевищила показники довоєнного, 1940 року. За два роки післявоєнної п'ятирічки в області було відновлено та введено в експлуатацію майже 400 заводів та фабрик. Виробництво промислової продукції у порівнянні з 1945 роком збільшилось у 12 разів. До кінця 50-х років у народному господарстві області відбулись якісні зміни, розвиток отримали перспективні галузі промисловості. Побудовано нові та реконструйовано діючі промислові підприємства, виконаний великий обсяг робіт з механізації і автоматизації виробничих процесів. В цей період підприємства машинобудування освоїли випуск нових типів машин та устаткування: шахтних та гірничо-рудних лебідок, кранів на пневматичній ході, холодильних установок, ковальсько-пресових машин, приводів та засобів автоматики, устаткування та апаратури

для газоплазменої обробки металів та металізації виробів, верстатів і машин високої точності та продуктивності.

Було побудовано 25 нових вокзалів, у тому числі на станціях Котовськ, Мардарівка, Роздільна, Сербка та інших. 12 липня 1952 року відбулось **відкриття нового вокзалу станції Одеса - Головна**.

У 1958 році 5 одеських підприємств - завод ім. Кірова, ім. Січневого повстання, «Кінап», ім. Жовтневої революції, «Холодмаш» - з успіхом демонстрували свої досягнення на **Всесвітній промисловій виставці у Брюсселі (Бельгія) та на виставці в Осаці (Японія)**. До середини 60-х років закінчилась реконструкція та технічне переоснащення майже усіх промислових підприємств області. Були введені у дію **35 нових заводів та фабрик**.

У післявоєнний час значними промисловими центрами, крім Одеси, стали **Ізмаїл, Балта, Ананьїв, Білгород-Дністровський, Котовськ, Роздільна** та багато інших населених пунктів області. Так, наприклад, судноремонтний завод, який виріс в Ізмаїлі на місці старих майстерень, став одним з найсучасніших підприємств Міністерства морського флоту СРСР. У 1965 році в Ізмаїлі був введений в дію целюлозний комбінат, який був озброєний найсучаснішим устаткуванням. У Балті в результаті реконструкції швейного виробництва була створена велика швейна фабрика, реконструйований меблевий комбінат. У Котовську виріс великий комплексно-механізований цукровий завод.

Після 1965 року будівництво великих промислових об'єктів в області у масовому порядку вже не велось. У 60-ті роки були введені в дію крупні електротехнічні («Електронмаш» - 1966 рік) і верстатобудівні («Мікрон» - 1967 рік) підприємства машинобудування та інші.

У 80-ті роки продовжувалося введення в дію нових промислових підприємств, зокрема, з вироблення продукції кінцевого споживання.

Важливою галуззю, яка визначила спеціалізацію Одещини, став **морський транспорт**. У період 50-70 років тут відбулись великі перетворення. Був розширений і реконструйований Одеський порт, відкритий новий морський вокзал з пасажирським комплексом. Розгорнулось будівництво Білгород-Дністровського порту. Високими темпами розвивався морський транспорт: обсяги вантажів настільки зросли, що виникла необхідність у спорудженні поблизу Одеси ще одного морського порту. Такий порт, який назвали Іллічівським, був побудований на Сухому Лимані, в 30 км від Одеси.

Значною подією для Одещини та країни став **початок будівництва у 1973 році на березі Григорівського лиману порту з перевалки хімічних вантажів**, який з часом став одним з найбільших портів у країні. Одночасно тут були побудовані місто та велике хімічне підприємство - **Одеський припортовий завод**, який став одним з флагманів економіки регіону.

Соціальна сфера. За 70-80-ті роки помітно **виріс культурний та науково-технічний потенціал**. Колективи вузів, науково-дослідницьких установ та конструкторських бюро, Південного наукового центру Академії наук України вирішують найважливіші проблеми в області суспільних наук і техніки, медицини та астрономії, селекції сільськогосподарських культур, біології південних морів та мікробіології, хімії та фізики.

Роки незалежності

В перші роки незалежності України відбулися зміни в адміністративно-територіальному устрої Одеської області: 3 лютого 1993 року Постановою Верховної Ради № 2989-ХІІ смт Южне Суворовського району м. Одеса віднесено до категорії міст обласного значення, а смт Теплодар Центрального району м. Одеса - Постановою Верховної Ради від 17 червня 1997 року №353/97-ВР.

Для розширення зовнішньоекономічних зв'язків регіону та країни законами України від 23 березня 2000 року було створено спеціальні економічні зони «Рені» (№ 1605-ІІІ) строком на 30 років та «Порто-франко» (№ 1607-ІІІ) строком на 25 років.

У 2000 році місто Одеса ввійшло до Міжнародної асамблеї столиць і великих міст СНД.

З метою розвитку міжнародного співробітництва **Одеська область стала дійсним членом таких європейських організацій:**

1. **Асамблея європейських регіонів (з 1992 року)** - створена в 1985 році та є політичною формою організації регіонів Європи і представником їх інтересів на європейському і міжнародному рівнях, до складу якої входять 270 регіонів-членів з 33 країн та 16 міжрегіональних організацій.

2. **Робоча співдружність придунайських країн (з 1994 року)** - створена у 1990 році, метою якої є сприяння співробітництву її членів для розвитку Дунайського регіону в інтересах його жителів та мирного співробітництва в Європі. До складу входять 24 регіони з 11 країн.

3. **Єврорегіон «Нижній Дунай» (з 1998 року)** - створено в 1998 році та є формою прикордонного співробітництва між територіальними громадами або місцевими органами влади України, Румунії та Республіки Молдова, розташованими у прикордонній зоні, в якій сторони беруть участь у загальних заходах, що проводяться у відповідності до національних законодавств і норм міжнародного права. До складу входять Одеська область (Україна), райони Кагул та Кантемір (Республіка Молдова), повіти Бреїла, Галац, Тульча (Румунія).

4. **Асоціація європейських прикордонних регіонів (з 2001 року)** - створена у 1971 році. Її членами є близько 90 регіонів та регіональних інституцій Європи. Одеська область є членом даної Асоціації як один з регіонів у складі Єврорегіону «Нижній Дунай».

5. **Конференція приморських регіонів Європи (з 2004 року)** - створена в 1973 році з метою сприяння розвитку морських периферійних регіонів. Членами організації є 161 регіон з 28 країн Європи.

6. **Асамблея європейських виноробних регіонів (з 2004 року)** - створена у 1988 році з метою сприяння загальним інтересам виноробних регіонів в європейській і світовій економіці та підвищення культури вина у суспільстві. Членами Асамблеї є 70 регіонів, що представляють майже всі країни так званої «Великої Європи». Метою участі Одеської області є демонстрація досягнень підприємств виноробної і алкогольної промисловості,

сприяння просуванню і впровадженню інноваційних технологій у виробництво алкогольних напоїв.

7. **Асоціація транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай» (з 2008 року)** - створена у 2008 році під час засідання Ради Єврорегіону «Нижній Дунай» у м. Одеса. Серед основних завдань: стабільний розвиток адміністративно- територіальних одиниць, що входять до складу Асоціації; розробка стратегій, програм, навчань та досліджень, які сприятимуть транскордонному співробітництву та постійний розвиток транспортної інфраструктури і комунікацій в прикордонних регіонах та між ними.

III. Сучасний стан Одеської області

Клімат та природні ресурси

Клімат вологий, помірно континентальний. У цілому клімат поєднує риси континентального і морського. Зима м'яка, малосніжна і нестійка; середня температура січня від -2°C на півдні до -5°C на півночі. Для весни характерні похмура погода, тумани у зв'язку з охолоджуючим впливом моря. Літо переважно спекотне, сухе; середня температура липня від 21°C на північному заході до 23°C на півдні, максимальна до $36-39^{\circ}\text{C}$ (в останні роки і більше). Осінь тривала, тепліше весни, в основному хмарна. Середньорічна температура коливається від $8,2^{\circ}\text{C}$ на півночі до $10,8^{\circ}\text{C}$ на півдні області. Загальна сума опадів 340-470 мм на рік, головним чином випадають влітку (часто у вигляді злив). Число годин сонячного сяйва приблизно 2200 на рік. Тривалість вегетаційного періоду 168-210 діб із загальною сумою температур від 28°C до 34°C .

Взимку переважають північні і південно-західні вітри, влітку - північно-західні і північні. Південна половина області схильна до посух, курних бурь, суховіїв.

Розвідані попередньо чи оцінені прогнозно понад 160 родовищ твердих корисних копалин (піски, суглинки, гравій, галька, граніти, вапняк, нафта, природний газ, залізна руда, фосфорити, кольорові метали, золото, кам'яне та буре вугілля, лікувальні грязі та ін.), але основна частина розвіданих родовищ знаходиться на орних землях.

Окрім того, налічується **2 техногенних родовища корисних копалин**, запаси яких оцінені прогнозно. Це золошлаковідвали Молдавської ДРЕС та залишки нафтопродуктів під територією Одеського НПЗ.

До місцевих корисних копалин, які використовуються в промисловості, відносяться і **мінеральні підземні води**. Найбільш відома лікувальна хлоридно- натрієва мінеральна вода «Куяльник», видобуток якої ведеться в межах Одеського промвузла. Столові слабомінералізовані води видобуваються в містах Ізмаїл, Балта, Білгород-Дністровський, смт Красні Окна та інших.

Адміністративно-територіальний устрій та склад населення

На теперішній час область займає територію **33,3 тис км²**.

Одеська область - приморський і прикордонний регіон України, розташований на південному заході країни, з територією 33,3 тис км², що становить 5,5% території України.

До складу області входять 26 районів, 9 міст обласного та 10 міст районного значення, 33 селища міського типу.

Стан розвитку об'єднаних територіальних громад

На 01 січня 2019 року на території області у рамках децентралізації було утворено **31** об'єднану територіальну громаду (ОТГ), з них у:

2015 році – 8 ОТГ (Балтська та Біляївська міські ОТГ, Великомихайлівська селищна ОТГ, Маразліївська, Розквітівська, Новокальчевська, Красносільська та Тузлівська сільські ОТГ);

2016 році – 3 ОТГ (Затишанська та Ширяївська селищні ОТГ, Коноплянська сільська ОТГ);

2017 році – 14 ОТГ (Березівська і Вилківська міські ОТГ, Авангардівська, Цебриківська, Таїровська селищні ОТГ, Шабівська, Куяльницька, Лиманська, Маяківська, Старокозацька, Дальницька, Знам'янська, Яськівська, Мологівська сільські ОТГ);

2018 році – 6 ОТГ (Кілійська міська, Любашівська і Окнянська, селищні та Визирська, Великобуялицька і Великопосківська сільські ОТГ).

З утворених у минулому році ОТГ перші місцеві вибори відбулися у квітні 2018 року у Кілійській міській, Любашівській та Окнянській селищних ОТГ.

Перші вибори депутатів Визирської, Великопосківської та Великобуялицької сільських рад та, відповідно Визирського, Великопосківського, Великобуялицького сільських голів не відбулися 23 грудня 2018 року у зв'язку з тим, що з 26 листопада по 26 грудня 2018 року в області діяв правовий режим воєнного стану.

У лютому 2019 року, відповідно до звернення Зеленогірського селищного голови, обласна державна адміністрація, керуючись частиною восьмою статті 7 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», направила звернення до Центральної виборчої комісії з пропозицією щодо призначення перших виборів депутатів Зеленогірської селищної ради об'єднаної територіальної громади та Зеленогірського селищного голови.

Таким чином, на **11.02.2019** в області утворено **32 ОТГ** загальна площа яких покриває 30,9% площі області.

Площа територій створених громад суттєво коливається у розмірах: найменшою за площею є Авангардівська ОТГ Овідіопольського району (34,5 км²), найбільшою – Куяльницька ОТГ Подільського району (1025,2 км²).

Кількість жителів Одеської області, які проживають на території ОТГ становить **340,4 тис. осіб** (14,3 % від загальної кількості жителів області).

Загалом на сьогодні в області об'єдналося **139** місцевих рад (28,4% від загальної кількості рад базового рівня станом на 01.01.2015).

Триває об'єднавчий процес щодо утворення Овідіопольської, Захарівської, та Андрієво-Іванівської сільської ОТГ.

Ініційовано об'єднавчі процеси щодо утворення ще 3 ОТГ, зокрема: Курісовської і Фонтанської сільських ОТГ (Лиманський район) та Іванівської селищної ОТГ.

Також, у минулому році Павлинська сільська рада Іванівського району приєдналася до Красносільської сільської ОТГ Лиманського району (очікується призначення додаткових виборів депутатів Красносільської сільської ради); триває процес приєднання Мирненської сільської ради до Біляївської міської ОТГ, Новодолинської сільської ради до Авангардівської селищної ОТГ Овідіопольського району, Бобрицької сільської ради до Любашівської селищної ОТГ та Новопольської сільської ради до Балтської міської ОТГ.

Аналіз демографічної ситуації Одеської області за 2013-2018 роки свідчить про існування негативних тенденцій у зазначеній сфері, зокрема таких, як:

- **скорочення чисельності наявного населення.** Протягом 2013-2017 років зберігається тенденція до скорочення наявного населення.

Так, з 2013 до 2017 роки чисельність наявного населення скоротилась з 2396,5 тис осіб до 2383,1 тис осіб. Обсяги скорочення наявного населення відповідно до попереднього року набули свого піку у 2015 році (-6,1 тис. осіб).

За останньою оприлюдненою інформацією Головного управління статистики в Одеській області протягом січня-жовтня 2018 року чисельність наявного населення становила 2380,6 тис осіб, що менше на 1,6 тис осіб, ніж у відповідному періоді 2017 року.

Статеву структуру населення області характеризується перевагою жінок над чоловіками (таблиця 3). Протягом 2013-2017 років чисельність жінок поступово зменшувалася. Так, якщо у 2013 році чисельність жінок становила 1265,7 тис осіб, то у 2017 році цей показник становив 1256,1 тис осіб. Відповідно до загальної чисельності постійного населення протягом 2013-2017 років чисельність жінок коливалася від 53,1% до 53,0%.

Загальна характеристика сучасного стану економіки регіону

Промисловість

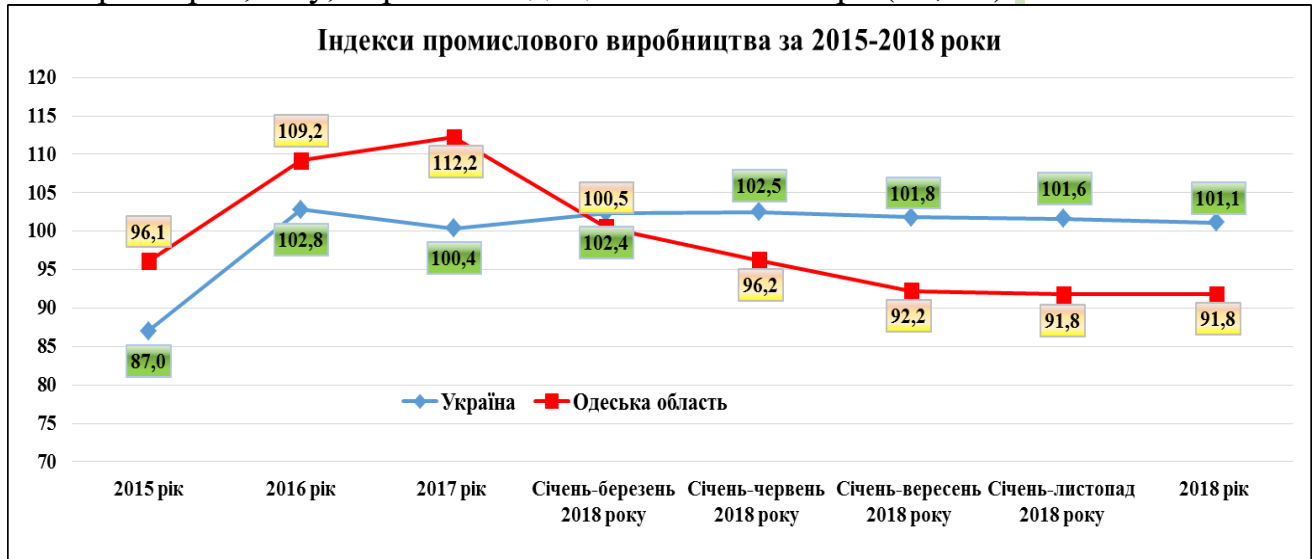
Одеська область - високорозвинений індустріальний регіон, промисловість якого відіграє значну роль у структурі реального сектору економіки регіону.

У 2018 році порівняно з 2017 роком обсяг промислового виробництва зменшився на 8,2%. (2017 рік – 112,2%, 2016 рік – 109,2%)

Зменшились обсяги виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (-17,3%), харчових продуктів, напоїв (-10,0%), у текстильному виробництві, виробництві одягу, виробів зі шкіри (-7,1%), у машинобудуванні (-4,5%), гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (-2,5%), на підприємствах з виробництва виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності(-0,6%).

Поряд з цим **зросли обсяги виробництва** у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів (+7,1%), у виробництві основних фармацевтичних продуктів і препаратів; на підприємствах з постачання

електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (+1,1%).

Зниження обсягів виробництва промислового комплексу на 8,2% у 2018 році обумовлено, в першу чергу, зниженням обсягів виробництва на 10,0% у харчовій промисловості (частка 41,6% у загальному обсязі промислового виробництва).

Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції - зниження обсягів промислового виробництва в галузі на 17,3% у 2018 році. Частка галузі у загальному обсязі реалізованої продукції становить 0,7%. Така ситуація пов'язана в основному з нестабільною роботою ПАТ «Одеський припортовий завод» з виробництва карбаміду, аміаку – тобто із стабільним забезпеченням давальницької переробки газу на потужностях підприємства. Протягом 2018 року АТ «ОПЗ» працювало неритмічно, з зупинками виробничих потужностей внаслідок відсутності стабільного джерела постачання основної сировини - природного газу. З початку 2018 року по поточний час виробничі потужності заводу були завантажені лише у період лютий-квітень 2018 року на умовах постачання давальницької сировини. Внаслідок відсутності постачання природного газу з вини постачальника - ТОВ «ВЕК» 30.04.2018 р. АТ «ОПЗ» було вимушено зупинити виробничі потужності, які не працюють і до сьогодні.

У металургійному виробництві, **виробництві металевих виробів** зросли обсяги виробництва дроту зі сталі нелегованої, канатів з чорних металів, сітки із дроту сталевого, фібри і цвяхів ПрАТ «ВО «Стальканат - Сігур» завод «Стальканат».

У **машинобудуванні** збільшили обсяги виробництва проводів та кабелів до 1000 В, кабелів радіочастотних ПАТ «Одескабель»; телевізійних приймачів ТОВ «Телекомунікаційні технології», послуг з ремонту авіадвигунів ДП «Одеський авіаційний завод», контейнерів ПрАТ «Іллічівський судноремонтний завод»

У **виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції** збільшило обсяги виробництва цементу ТОВ «Цемент».

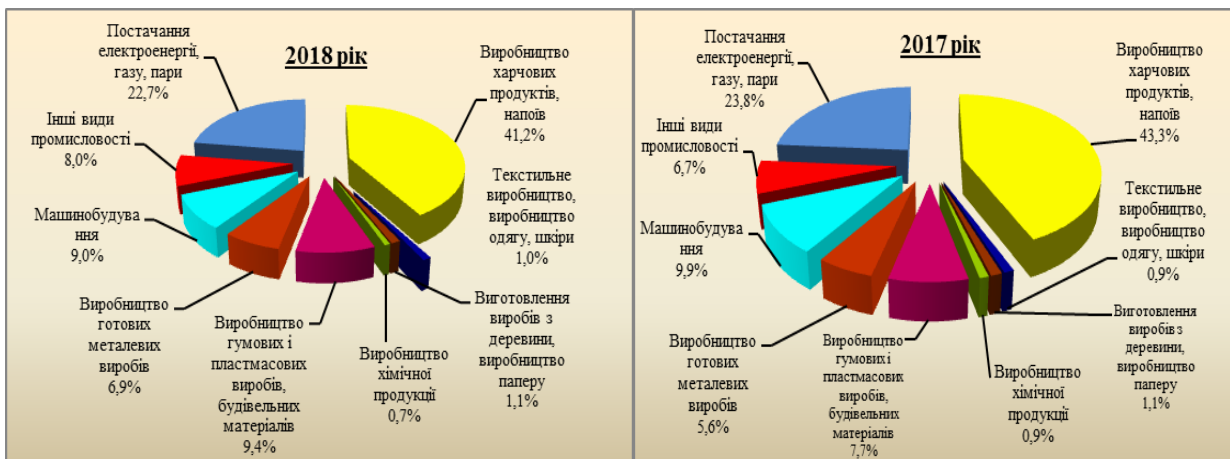
Промисловість Одеської області це:

- **2,3%** промислового виробництва – **13 місце в країні** за 2018 рік;
- **56,9 тис.** штатних працівників (за грудень 2018 року);

- **14,9%** всіх капітальних інвестицій (за січень-вересень 2018р. – **2167,6** млн.грн.).

Заробітна плата штатних працівників у промисловості у грудні 2018 року становила 9964 грн. (на 15,4% більше листопада 2018 року, на 21,3% більше грудня 2017 року), у тому числі у переробній промисловості – 8917 грн. (на 3,6% більше, на 19,4% більше відповідно). По області – 9564 грн.

За 2018 рік підприємствами промислового комплексу реалізовано продукції (робіт, послуг) **на суму 58166,5 млн грн.** (2017 рік – 53395,8 млн.грн., 2016 рік – 45256,5 млн.грн.). Найбільше реалізовано продукції підприємствами харчової промисловості (41,3% до загального обсягу), з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (22,7%), з виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (9,4%), машинобудування (9,0%), металургії (6,9%).

Протягом 2018 року у промисловості регіону **тривала реалізація низки інвестиційних проектів:** запроваджувались новітні технологічні процеси, модернізація, будівництво та введення в дію нових виробництв, зокрема:

- **ПАТ «Одескабель»** - запущено комплекс з виробництва новітнього LAN-кабелю нового покоління - категорії 6А. Введення в експлуатацію цих виробничих потужностей дозволить підприємству збільшити обсяг продукції, що випускається при відповідності рівня якості найвищим нормам міжнародних стандартів.

- **ТОВ «Айсберг» ЛТД** – модернізовано ділянку з виробництва корпусних виробів для холодильного обладнання, придбано нове сучасне обладнання.

- **ТОВ «Сантехрай»** (Біляївський р-н) придбано нові ливарні форми для виробництва радіаторів.

- **ТОВ «Еверласт»** - впроваджується енергоефективне та ресурсозберігаюче обладнання на підприємстві.

- **СП ТОВ «Векка»** - триває будівництво (реконструкція) 4 м'ясо-молочних ферм для вирощування ВРХ та птиці.

- **ТОВ «Югвинпром»** (Саратський район) –відкрито нове підприємство по виробництву ігристих вин.

- **ТОВ «Лад»** - введено в експлуатацію лінію з виробництва гороху.

- **ТОВ «Винхол Оксамитне»** (с. Оксамитне, Болградський район) – відкрито новий цех по виробництву власного шампанського. Плануються поставки в Румунію та Китай, розвиток винного туризму, відкриття дегустаційного залу та магазину готової продукції.

- **ДП «Куліндоровський КХП»** - модернізовано лінію з виробництва гранульованих комбікормів із застосуванням енерго-ефективних технологій

- **Агрохімічна компанія Grossdorf** - у співробітництві з виробничо-комерційною фірмою «Тігос» відкрила нове виробництво рідких добрив КАС (карбамідно-аміачної суміші) у смт. Сарата. Потужність виробництва складає 60 тис тонн КАС на рік.

- У Кілійському районі відкрито нове промислове підприємство - **асфальтовий завод** на залізничній станції Дзинілор потужністю більше 3000 тонн асфальту за добу.

- **введено в експлуатацію новий асфальтний завод** у м.Подільськ потужністю 165 тонн/год.

- **модернізовано Березівський завод натуральних продуктів** (виробництво олій) – відновлено діяльність, переорієнтовано виробництво.

- на території ТОВ «Фертеліта груп» у Балтському районі встановлено **лінію з виробництва паливних пелетів** та розпочато реалізацію готової продукції для населення.

- **ТОВ «Евріка» ТМ «С бабушкиной грядки»** (Овідіопольський район) - будівництво складського приміщення для зберігання продукції, у 2019 році планується розпочати реконструкцію заводу та інфраструктури.

- **ТОВ «Мічуріна+»** (Кодимський район) - придбання обладнання для виробництва круп.

- **ПП «Оріон»** (Біляївський район) – переробка відходів виноградарства та виготовлення з них олії та замінича порошку – какао.

- **ФОП «Душечкіна» ТМ «Dushka»** (м. Одеса) – виробництво косметичних засобів з натуральної сировини.

- **ПП «ГіфтК»** (Овідіопольський район) - придбання обладнання для офсетного друку поліграфічної продукції.

- **ТОВ «Блумі» (ТМ «Сніжна панда»)** (м. Теплодар) - оновлення потужностей виробництва паперових серветок, рушників.

- **НВП «Техмаш»** (м. Одеса) – придбання обладнання для термічної (лазерної) різки металів.

- **ВКФ «Кріопром»** (м. Одеса) - придбання обладнання для виготовлення азотних установок.

- **ПрАТ «Одесавинпром»** (м. Одеса, проект у Саратському районі) - реалізація проекту з реконструкції очисних споруд з очищення технічної води для повторного використання.

- **ТОВ «Власта КП»** - придбання обладнання для запуску нового напрямку підприємства з виробництва згущеного молока (іриска).

**Перелік промислових підприємств області, які мають найбільшу частку
в обсязі реалізованої промислової продукції в області
за січень- грудень 2018 року**

Найменування підприємств	Основний вид економічної діяльності підприємства
ТОВ «Дельта Вілмар СНД»	Виробництво високоякісних харчових жирів
ТОВ «Українська Чорноморська індустрія»	Олія соняшникова нерафінована, макуха, паливні брикети
ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	Виробництво соків, газованих напоїв
ТОВ «ПТК «Шабо»	Виробництво виноградних вин, коньяку, бренді
ПрАТ «Одесавинпром»	Виробництво вина виноградного, шампанського, бренді
ПрАТ «Одеський коньячний завод»	Виробництво коньяків, вин ігристих
НВП «Нива» у вигляді ТОВ	Вина виноградні, шампанське, вермут, виноматеріали
ТДВ «Інтерхім»	Виробництво лікарських препаратів
ОФ ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур» завод «Стальканат»	Виробництво сталевих канатів, сталюого дроту
ПАТ «Одескабель»	Виробництво кабельно-провідникової продукції
ТОВ «Укратлантік»	Виробництво побутових електро-водонагрівачів, конвекторів
ТОВ «Телекомунікаційні Технології»	Виробництво лічильників електроенергії, вузлів та деталей до апаратури електрозв'язку, апаратури радіо- і телевізійної передавальної
ДП «Одеський авіаційний завод»	Ремонт авіадвигунів
ПрАТ «Іллічівський судноремонтний завод»	Ремонт морських цивільних суден, контейнери універсальні
ПАТ «Одесаобленерго»	Відпуск та розподілення електроенергії
ПАТ «Одесагаз»	Газопостачання

Сільське господарство

Сільське господарство - одна з провідних галузей економіки регіону та відіграє важливу роль у формуванні темпів економічного зростання.

За попередніми даними темп зростання валової продукції сільського господарства становив 100,5%, в т.ч.: рослинництва – 102,1%, тваринництва – 92,2%.

За попередніми розрахунками діяльність сільськогосподарських підприємств області у 2018 році буде прибутковою.

Чистий прибуток становитиме близько 5,5 млрд грн, що на 200,0 млн грн більше рівня 2017 року (5325,4 млн грн), на 207,1 млн грн рівня 2016 року (5287,9 млн грн.) та на 1109,5 млн грн. рівня 2015 року (4390,5 млн грн.).

Рівень рентабельності сільськогосподарського виробництва становитиме 29,1% (у 2017 році – 32,2%, у 2016 році – 38,4%, у 2015 році – 40,3%), в тому числі рослинництва 28,9%, тваринництва 0,3%.

Попередні підсумки збирання врожаю сільськогосподарських культур у 2018 році.

Зернові культури зібрано на площі 1187,2 тис га. Валовий збір зерна

становить 4309,6 тис тонн (101% до рівня 2017 року), урожайність 36,3 ц/га, в тому числі пшениці зібрано 2348,2 тис тонн (102,8%), ячменю 1132,7 тис тонн (89,3%), кукурудзи 715,6 тис. тонн (139,6%).

Соняшник зібрано на площі 413,1 тис га. Валовий збір становить 890,2 тис тонн (98,5% до рівня 2017 року), урожайність 21,6 ц/га.

Ріпак зібрано на площі 148,5 тис га. Валовий збір становить 342,3 тис тонн (131,2%), урожайність 23,0 ц/га.

Овочі зібрано на площі 18,1 тис га. Валовий збір становить 270,5 тис тонн (94,1%), урожайність 149,5 ц/га.

Картопля зібрана на площі 30,6 тис га. Валовий збір становить 304,7 тис тонн (77,5%), урожайність 99,4 ц/га.

Плодів та ягід зібрано 108,7 тис тонн (120,6%), урожайність -138,2 ц/га. Валовий збір винограду склав 288,3 тис тонн (113,7%) при урожайності 118,3 ц/га.

Стан посівів озимих культур

Під урожай 2019 року посіяно 805,8 тис га озимих на зерно, що становить 103,7% до рівня минулого року, в тому числі 542,1 тис га озимої пшениці (101,5%), 263,2 тис га озимого ячменю (108,3%) та 0,4 тис. га жита (66,7%). Крім того, посіяно 209,9 тис. га озимого ріпаку, що становить 136,3% від прогнозу.

Сходи озимих зернових культур отримано на площі 704,4 тис га (87,4% від посіяного). Згідно даних моніторингу стану посівів на 528,5 тис га площ або 75,0% сходи знаходяться в доброму та задовільному стані, на 175,9 тис га або 25,0% площ - сходи слабкі і зріджені.

Сходи озимого ріпаку отримано на площі 205,8 тис га, що становить 98,0% від посіяного, з них 180,4 тис га або 87,7% знаходяться в доброму та задовільному стані, решта 25,4 тис га озимого ріпаку або 12,3% сходів оцінюються, як слабкі та зріджені.

Тваринництво

За 2018 рік зменшилось виробництво м'яса, молока, яєць і вовни на 4,7, 3,8, 17,7 і 9,6 % відповідно.

Чисельність поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств становить 154,8 тис голів, що на 6,5 % менше, ніж торік, у т.ч. корів на 1,2% менше і становить 93,3 тис голів. Зменшилось поголів'я свиней на 27,8 % і становить 173,0 тис голів овець та кіз на 7,4% та становить 318,8 тис голів, поголів'я птиці становить 3173,6 тис голів, що на 23,5% менше ніж торік.

Введено в експлуатацію виробничий комплекс з відгодівлі 2,0 тис голів великої рогатої худоби та 3,0 тис голів овець ТОВ «ААРОН БУЛЛІЗ» с.Вовківське Лиманського району (вартість проекту - 3,4 млн грн) та ТОВ «Юг Агро Сервіс» завершив модернізацію молочної ферми на 200 голів у с.Ряснопіль Березівського району (вартість проекту – 8,0 млн. грн.).

Триває реконструкція свиногокомплексу на 24,0 тис голів свиней ТОВ «Агропрайм Холдинг» у с. Каракурт Болградського району (вартість проекту – 27,0 млн. грн.)

Харчова та переробна промисловість

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг реалізованої продукції становив 13028,2 млн грн, що

складає 43,9% до всієї реалізованої продукції.

На території Одеської області здійснюють виробничу діяльність 112 підприємств харчової промисловості, послуги із зберігання сільськогосподарської продукції надають 43 елеватори загальною ємністю 3,5 млн тонн, крім цього 43 сільськогосподарських підприємства виробляють продукти харчування. В регіоні майже весь асортимент харчових продуктів виготовляється в кількості, яка відповідає визначеним нормам споживання. Всього на підприємствах переробної промисловості регіону працюють близько 12,5 тис чоловік, обсяги виробництва становлять 37% від загального промислового виробництва.

В галузі реалізуються інвестиційні проекти на суму 2,4 млрд грн, в першу чергу це стосується зберігання та перевантаження зерно – бобових культур, молочних і м'ясопереробних підприємств.

До основних експортно-привабливих продуктів харчування, які вирощуються та виробляються на підприємствах області віднесено зернобобові культури, рослинні олії та вино виноградне. Нажаль, за останній час експорт вина виноградного скорочено на 39%. Країни до яких здійснюється експорт, в першу чергу, слід віднести Китай, Індію, країни Близького сходу, збільшується постачання до країн Європейського союзу.

Транспортно-комунікаційний комплекс

Транспортно-дорожній комплекс в області представлений усіма видами транспорту і включає у себе найкрупніші морські експедиторські торговельні порти, судноплавні компанії, розвинене залізничне та автодорожнє господарство, широкую мережу автотранспортних підприємств, аеропортові та аеродромні комплекси, авіакомпанії. В області у широких масштабах забезпечується передача вантажів між різними видами транспорту, діють міжнародні залізнично-морські та автомобільно- морські переправи.

Через територію Одеської області проходять п'ять міжнародних транспортних коридорів: сьомий та дев'ятий критські, транспортний коридор TRASECA (Європа- Кавказ-Азія), коридори «Балтійське море - Чорне море» та «Чорноморське транспортне кільце» - транспортний коридор навколо Чорного моря Організації Чорноморського Економічного Співробітництва (ОЧЕС).

Підприємствами транспорту перевезено 41,1 млн т вантажів, що на 1,3% менше, ніж у 2017 році (по Україні – -2%).

Послугами пасажирського транспорту скористалися 295,6 млн пасажирів, або 99,3% від обсягу 2017 р.

У 2018 році усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 11,4 млрд пас. км, що на 0,4% менше від обсягів 2017 року.

Підприємствами зв'язку за 2018 рік надано послуг зв'язку на суму майже 4 млрд грн., у т.ч. обсяг реалізації послуг населенню склав 2,94 млрд грн., що становило 73,5% загального обсягу. Найбільша частина доходів у структурі послуг зв'язку надійшла від мобільного зв'язку – 51,2%, інтернет-послуг – 29,7%, фіксованого телефонного зв'язку – 8,5%.

Порівняно з відповідним періодом 2017 року доходи від послуг зв'язку збільшилися на 0,5%.

За фактичними даними ДП «Адміністрація морських портів України» в січні-грудні 2018 року вантажопереробка в морських портах Одеської області склала 92 238,6 тис тонн, що становить 102,6 % до показників 2017 року (по Україні 102,0%).

Вантажопереробка експортних вантажів в морських портах області склала 65 570,5 тис тонн (99,7% до показників 2017 року), імпортних – 16 375,9 тис т (приріст на 21,8% в порівнянні з аналогічними показниками 2017 року).

Перевалка транзитних вантажів склала 9940,2 тис тонн (96,2% від показників 2017 року), внутрішнє сполучення – 352 тис тонн.

Переробка контейнерів в морських портах України за звітний період склала 846485 TEU (143,4% від показників 2017 року).

Кількість оброблених суден в портах України за грудень 2018 року склала 1065 судна, у тому числі портами області – 749 (70,3%).

З початку року портами області (Одеса, Чорноморськ, Усть-Дунайськ, Ізмаїл) перевезено 369410 пасажирів, з них внутрішні перевезення 318320, іноземні – 51090. У грудні перевезено 3464 пасажирів.

За січень-грудень 2018 року вантажопереробка в морському порту «Южний» склала 42702,24 тис тонн, що на 1,9% вище за показники аналогічного періоду 2017 року.

Перевалка експортних вантажів склала 29549,5 тис тонн (-3,5%), імпортних – 7445,14 тис тонн (+15,6%), транзитних – 5552,2 тис тонн (+16%), внутрішнє сполучення – 155,4 тис тонн (збільшення у 4,1 рази).

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахованні - 124942 TEU, що становить 176,7% до результату аналогічного періоду минулого року.

Падіння на 10% експорту суховантажних вантажів (руда, зерно) вплинуло на загальні показники вантажопереробки експортних вантажів.

Однак відбулося зростання на 86,7% вантажообробки контейнерів, на 14,6% перевалки хімічних вантажів, чорних металів (у 2,4 рази).

Порт «Южний» лідер серед портів України за обсягом перевалки вантажів у 2018 році. Вантажообіг всіх портових операторів, які здійснюють свою діяльність в акваторії порту «Южний», становить 31,6% від вантажообігу всіх морських портів України (29,8% експорту, 31,3% імпорту та 54,3% транзиту).

Кількість оброблених суден в порту за грудень – 94.

Через причали Одеського порту в січні- грудні 2018 року переважено 21698,4 тис тонн вантажів, що становить 89,9% до результату аналогічного періоду минулого року.

У тому числі: експорт – 15785,8 тис тонн (-9,8%), імпорт – 4503,4 тис тонн (+3,6%), транзит – 1301,6 тис тонн (-40,2%), внутрішнє сполучення – 107,5 тис тонн.

При цьому перевалка сухих вантажів склала 8537,02 тис тонн, наливних – 1423,43 тис тонн, тарно-штучних 11737,94 тис тонн.

У номенклатурі вантажів лівова частка переробленого тоннажу припадає

на такі позиції: хлібні (зерно) - 6890,78 тис тонн (90,1% до показників 2017 року), контейнери - 7542,7 тис тонн (108,2%), чорні метали - 3968,61 тис тонн (76,8%).

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахуванні - 598613 TEU, що становить 115,2% до результату аналогічного періоду минулого року.

Падіння експорту на 9,8% обумовлено падінням експорту чорних металів на 29,8%, хлібних на 9,5%. Зменшення на 40,2% транзиту обумовлено падінням на 78,6% транзиту наливних вантажів (нафти, нафтопродуктів, хімічних вантажів).

Кількість оброблених суден в порту – 127.

З початку року перевезено 321647 пасажирів, з них внутрішні перевезення 317296, іноземні – 4351.

Одеській порт – це 62,4% пасажироперевезень водним транспортом усіх портів України.

За інформацією адміністрації **морського порту «Чорноморськ»** з врахуванням даних Чорноморського рибного порту у січні-грудні 2018 року обсяг вантажообігу в цілому по акваторії склав 21 535,5 тис тонн (125,0% від показників аналогічного періоду минулого року).

Перевалка експортних вантажів склала 16477,55 тис тонн (+17,3%), імпортних – 4202,4 тис тонн (більш у 1,7 рази), транзитних – 804,3 тис тонн (+0,9%) .

Найкращі результати досягнуто в переробці руди – 1912 тис тонн (179,4% до показників за 2017 рік), чорних металів - 1045,55 тис тонн (246,4% до показників за 2017 рік), лісних вантажів, контейнерів.

Позитивну динаміку досягнуто у т.ч. завдяки показникам вантажопереробки контейнерів, яка в штучному вирахуванні склала 122597 TEU.

Левову частину переробленого вантажу становлять хлібні вантажі – 9219,38 тис тонн (113,5 % від показників аналогічного періоду минулого року).

Кількість оброблених суден в порту – 137.

З початку року перевезено 42001 пасажирів (іноземні перевезення водним транспортом), у тому числі у грудні 3438.

Ізмаїльський морський порт

Вантажопереробка в морському порту склала 4683,3 тис тонн, що на 8,1% нижче за показники аналогічного періоду 2017 року, у тому числі експорт 3518,3 тис тонн (+8,8%), імпорт – 134,2 тис тонн, транзит 1014,8 тис тонн, внутрішні вантажі 16 тис тонн.

За звітний період на 18,7% збільшився експорт руди – 3050,8 тис тонн (проти минулорічних 2569,8 тис тонн).

Кількість оброблених суден в порту – 336.

З початку року перевезено 424 пасажирів (іноземні перевезення водним транспортом), у тому числі 24 у грудні.

Ренійський морський порт

Вантажопереробка в морському порту склала 1332,65 тис тонн, що на 18,5% вище за показники аналогічного періоду 2017 року, у тому числі експорт

26,8 тис тонн, імпорт – 38,5 тис тонн, транзит – 1267,4 тис тонн.

Позитивна динаміка досягнута підвищенням (+19,7%) транзиту суховантажних вантажів(хлібні +31,9%).

Кількість оброблених суден в порту – 50.

Білгород-Дністровський морський торговельний порт

Вантажопереробка в морському порту склала 235,45 тис тонн, що на 33,2% нижче за показники аналогічного періоду 2017 року, у тому числі експорт 183,2 тис тонн (-38,5%), імпорт – 52,3 тис тонн (+34,1%)

Падіння на 35,9% експорту лісних вантажів, відсутність внутрішніх перевезень та експорту зерна вплинуло на загальні показники вантажопереробки.

Кількість оброблених суден в порту – 3.

Морський порт "Усть-Дунайськ"

Вантажопереробка в морському порту склала 51,1 тис тонн, що становить 94,3% показників аналогічного періоду 2017 року.

Експорт зерна склав 29,3 тис. т (90,7% показників 2017 року) та 21,8 тис тонн каботажних перевезень нафтопродуктів (+21,8%).

Кількість оброблених суден в порту – 2.

З початку 2018 року перевезено 5338 пасажирів (+17,8% у порівнянні з 2017 роком), з них внутрішні перевезення - 1024, іноземні – 4314.

Капітальне будівництво

Капітальне будівництво області залишається основою у розвитку майже усіх галузей виробництва та подальшого покращення житлових і культурно-побутових умов населення.

У 2018 році підприємствами області виконано будівельних робіт на суму **15 473,7 млн грн**. Індекс будівельної продукції порівняно з 2017 роком становив **109,8%** (по Україні 104,4%).

Серед регіонів України у зазначеному періоді Одеська область за **обсягами будівельних робіт**, виконаних власними силами, посіла **2 місце**, за **індексом будівельної продукції** - **8 місце**. Частка обсягу будівельних робіт Одеської області у загальному обсязі становить **11,2%**.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення – 79,4% від загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонтів (15,1% та 5,5% відповідно).

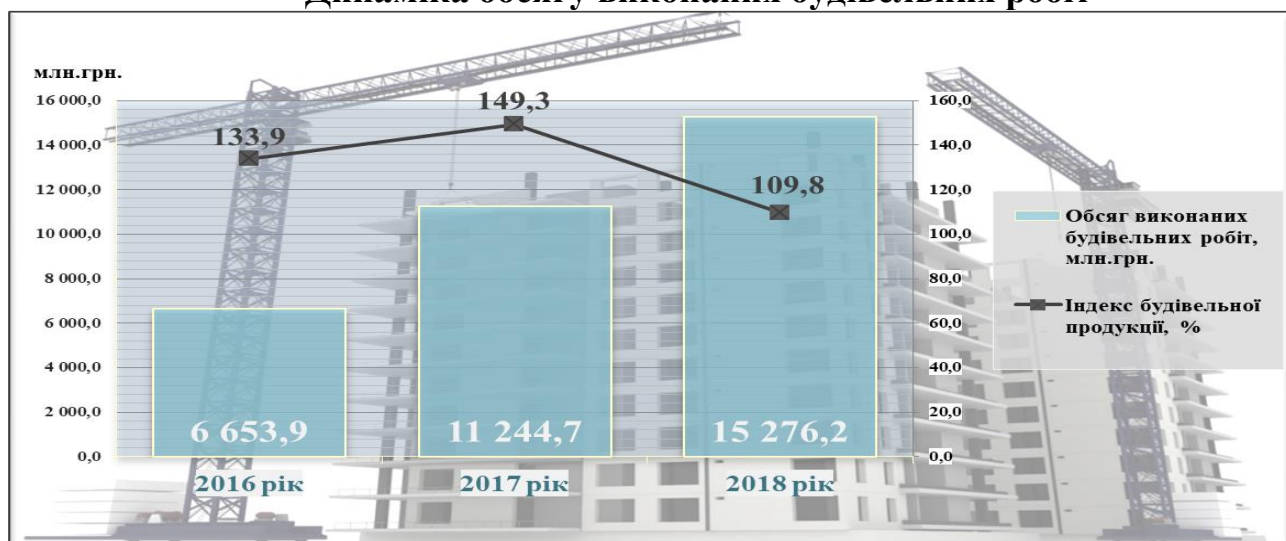
За видами будівельної продукції:

	Обсяги виконаних будівельних робіт, млн грн.		Індекс будівельної продукції, %		у % до загального обсягу
	2018 рік	2017 рік (уточнені дані)	2018 рік до 2017 року	2017 рік до 2016 року (уточнені дані)	
Будівлі	4 651,4	3 960,8	94,3	142,6	30,4
житлові	3 019,7	2 920,0	83,6	151,4	19,8
нежитлові	1 631,7	1 040,8	127,5	121,0	10,6
Інженерні споруди	10 624,8	7 283,9	118,7	153,4	69,6

На загальну тенденцію вплинуло збільшення обсягів будівництва інженерних споруд (на 18,7%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 69,6%.

Водночас відбулося зменшення обсягів будівництва будівель (на 5,7%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 30,4%, у т.ч. житлових - на 16,4%, частка у загальному обсязі будівництва – 19,8%.

Динаміка обсягу виконаних будівельних робіт

Туризм

Одеський регіон є одним із провідних туристсько-рекреаційних центрів України, що обумовлено в першу чергу особливостями економіко-географічного розташування області, сприятливими природно-кліматичними умовами, наявністю великої кількості пам'яток історії, культури архітектури та містобудування, природних лікувальних ресурсів і морських піщаних пляжів.

Що створює всі передумови для розвитку в області різних видів туризму: культурно-пізнавального, релігійного, лікувально-оздоровчого, екологічного, круїзного, сільського та інших спеціалізованих видів туризму. Вирішальне значення для розвитку індустрії відпочинку має наявність на території Одещини розвинутої туристичної інфраструктури, основу якої складають заклади тимчасового розміщування: готелі, санаторно-курортні, оздоровчі заклади тощо.

З метою підвищення рівня інформування про Одеську область як

туристичний напрямок обласною державною адміністрацією у мережі Інтернет в тестовому режимі запущено туристичний портал Одеської області tourism.odessa.gov.ua. Створенно низку промоційних відео про туристичний потенціал Одеської області з подальшим їх трансляванням на телебаченні та в мережі Інтернет. Також розроблено прототип мобільного додатку для туристів.

У липні, серпні та листопаді 2018 року було розміщено рекламні матеріали про туристичний потенціал Одеської області у бортовому журналі «Міжнародних Авіаліній України» та у серпня 2018 року у бортових журналах «Інтерсіті».

Проводиться постійна робота, щодо поширення поліграфічної рекламної інформаційної продукції про туристичний потенціал Одеської області (для розповсюдження на виставках та існуючих туристичних інформаційних центрах).

З метою підвищення якості та конкурентоспроможності туристичного Продукту реалізується проект секторальної підтримки «Створення та просування на вітчизняний і світовий туристичний ринок комплексного туристичного продукту міста Білгород-Дністровський Одеської області». Завданням проекту є створення конкурентоспроможного на внутрішньому та світовому ринках комплексного туристичного продукту. Проект пройшов всі етапи конкурсного відбору та у березні 2018 року визнаний переможцем.

У 2018 році було проведено 2 форуми «Туристичний кластер» та «Гастрономічний туризм одеського регіону». Також протягом року проводилися круглі столи з представниками місцевої влади та туристичним бізнесом у м. Вилкове, смт. Саврань, у с. Маяки щодо розвитку зеленого сільського туризму.

Розроблено та діють 19 нових туристичних (винних, гастрономічних, екскурсійних, релігійних та екологічних) маршрутів (в Бессарабії, на півночі області, у центральній частині регіону).

На базі ОРІДУ НАДУ при президентові України проведено навчальні курси для представників органів державної влади та місцевого самоврядування з метою підвищення їх кваліфікації в питаннях підготовки проектних заявок для участі у конкурсах інвестиційних проектів та тематичні короткотермінові семінари з питань реалізації державної політики у сфері розвитку туризму в Одеській області. Результатом навчання стало формування у фахівців, що пройшли навчання, практичних навичок якісної підготовки проектних заявок для участі у конкурсах проектів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу.

Проведенно та реалізовано заходи з розвитку туризму у Білгород-Дністровському субрегіоні, Нижньодністровському басейні та Дунайському субрегіоні Одеської області. Написано програми розвитку, які включають в себе проблемні питання та шляхи їх вирішення, що стосуються конкретного субрегіону та необхідні заходи для розвитку туристичної привабливості. Програми включають в себе також можливості для інвестиційних та інфраструктурних проектів. Створено промоційні відеоролики, бренд-буки зазначених територій, а також короткі посібники розроблених програм розвитку туризму.

Для раціонального використання рекреаційного та туристичного потенціалів регіону постійно здійснюється фінансова підтримка фестивалів у різних куточках Одещини з метою розвитку подієвого та гастрономічного туризму.

З метою підвищення туристичної уваги до Одеської області та розвитку спортивного туризму 19 травня 2018 року, на День Європи, в Одеській області стартували спортивні змагання з триатлону Iron Way, перші по Україні у 2018 році.

11 травня 2018 року у м. Білгород-Дністровський за підтримки обласної державної адміністрації відбулося відкриття туристичного сезону. В рамках фестивально-ярмаркового заходу було презентовано новий туристичний маршрут «Антична Тіра» з можливістю побувати на місці розкопок античного міста, поринути у світ лицарських турнірів, насолодитися середньовічними танцями та пройти майстер-класи з викарбовування монет та миловаріння.

У 2018 році Одеська область була представлена на 4 міжнародних туристичних виставках у Києві (Україна) та у Польщі.

З метою розвитку ділового туризму у 2018 році проведено стратегічну сесію, майстер клас та нетворкінг з організації фестивалів, за участю місцевого бізнесу, представників районних державних адміністрацій та туристичних операторів щодо розвитку ділового туризму в регіоні. Власним досвідом поділилися фахівці з різних міст країни під час Стратегічної сесії «МІСЕ туризм в Україні». Також під час стратегічної сесії у форматі круглого столу було обговорено світові тренди МІСЕ-індустрії.

Проводиться постійна робота зі студентами туристичних спеціальностей. З метою залучення студентів профільних вищих навчальних закладів до створення повноцінного сучасного туристичного продукту Одеської області 3-7 грудня 2018 року проведено молодіжну конференцію «Tourism_Stud_Camp».

Проведено 2 ярмарки вакансій із залученням представників туристичного бізнесу.

Значним досягненням обласної державної адміністрації є прийняття Верховною Радою України 05 грудня 2018 року Проекту Закону «Про оголошення природних територій Куяльницького лиману Одеської області курортом державного значення». Розроблена дорожня карта та стратегічний портфель проектів розвитку курорту «Куяльник».

Розпорядженням голови обласної державної адміністрації створено робочу групу з питань внесення туристичного об'єкту - історико-культурної пам'ятки Аккерманської фортеці до списку світової спадщини ЮНЕСКО. На разі подано Заявку про включення до Попереднього Списку (Tentative List) всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Антична Тіра-Білгород-Дністровська (Аккерманська) фортеця, від Еллади до України на розгляд Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Міністерства закордонних справ України з подальшим направлення її до Комітету *Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО*.

Торгівля

У 2018 році регіональний споживчий ринок характеризується наступними показниками:

оборот роздрібної торгівлі становив **69,0 млрд.грн.** (7,4% від загального обсягу по країні), що на 3,2% більше обсягу 2017 року (по Україні – на 6,1% більше).

обсяг роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, становив **53,0 млрд.грн.** і у порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшився на 3,9%.

У 2018 році в області продовжувалось відкриття та модернізація мережі як відомих торговельних марок, так і невеличких торговельних точок, зокрема:

- «Елціентр»;
- «Jusk» відкрито в ТРЦ «City Center»;
- Мережа «Агромат»;
- Мережа «Butlers» в ТРЦ «City Center»;
- Рітеймер «Алло»;
- «Фокстрот»;
- «Цитрус» - ТРЦ Gagarin Plaza;
- Будинок Іграшок – ТРЦ «City Center»;

Розширилась мережа АТБ, EVA, Prostor, магазин ISEI, Intertop Ukraine, LC Waikiki – ТРЦ Fontan Sky, Укрзолото, Золотий вік, Sova та багато інших продовольчих, непродовольчих та змішаних об'єктів торгівлі.

Підприємницька діяльність

На 1 січня 2019 року **на обліку** в органах ГУ ДФС області знаходиться **224,9 тис.** платників (у т.ч. юридичних осіб – 87,9 тис. осіб, фізичних осіб-підприємців – 137,0 тис. осіб).

З початку року абсолютний приріст зареєстрованих підприємств (**юридичних осіб**) становить + 3 241, абсолютний приріст фізичних осіб-підприємців (**ФОП**) + 4 496.

В Одеській області здійснюють діяльність (сплачують податки) **109,9 тис** суб'єктів **малого та середнього підприємництва**:

- фізичних осіб-підприємців – 80,3 тис. (73,0%),
- малих підприємств – 28,7 тис. (26,1%),
- середніх підприємств – 922 (0,9%).

Найбільше суб'єктів малого та середнього підприємництва здійснюють діяльність у сфері оптової та роздрібної торгівлі (43,1%), операцій з нерухомим майном (7,0%), інформації та телекомунікацій (6,2%), сільського господарства (6,2%), транспорту (5,4%), професійної, наукової та технічної діяльності (5,3%), промисловості (5,1%), готельно-ресторанного господарства (4,1%), адміністративного, допоміжного обслуговування (3,3%), будівництва (3,0%).

За січень-грудень 2018 року від суб'єктів малого та середнього підприємництва у вигляді податків та обов'язкових платежів до бюджетів усіх

рівнів **надійшло 14 755,3 млн. грн. (+21,9% до відповідного періоду попереднього року)**, що становить **43,6% загальної суми бюджетних надходжень** (без урахування митних платежів):

- **державний бюджет – 7 087,0 млн. грн. (+20,2% до минулого року)**
- **місцевий бюджет – 7 668,3 млн. грн. (+23,5% до минулого року та складає 50,8% загальної суми надходжень до місцевого бюджету).**

Найбільше надходжень до бюджету генерують підприємства **сільського господарства** (19,9%), **транспортної** галузі (17,3%), **оптової та роздрібної торгівлі** (15,0%), **промисловості** (14,0%) .

За інформацією ГУ Статистики в Одеській області у **2017 році** на середніх та малих підприємствах (юридичних особах) працювало **90,4%** (2016 – 89,3%, 2015 – 76,0%, 2014 – 75%) від загальної кількості **зайнятих** працівників.

Обсяг реалізованої продукції середніми та малими підприємствами області складає **72,9%** (2016 - 70,9%, 2015 – 76,0%, 2014 – 76,2%) від загального обсягу реалізації.

З метою підтримки розвитку підприємництва у червні 2017 року затверджена **Обласна цільова Програма розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки.**

Основним напрямком Програми є **запровадження на конкурсній основі механізму компенсації частки відсотків по кредитах підприємців**, залученими на розвиток бізнесу.

За результатами 5 конкурсних відборів право на компенсацію **мають 18 підприємств** по кредитах на суму **≈50 млн грн.**

За результати конкурсних відборів право на компенсацію отримали проекти із запровадження ресурсо- та енергоефективного обладнання, проекти із започаткування на сільськогосподарському підприємстві виробництва круп, виготовлення олії із виноградних кісточок, будівництва складського приміщення для зберігання консервованої продукції власного виробництва, виготовлення ексклюзивних верстатів лазерної різки металів, виготовлення косметичної продукції з натуральних матеріалів, впровадження на виробництві енергоефективних технологій, реконструкція очисних споруд для глибокої очистки води, запуск ліній з виготовлення згущеного молока (іриски) та фасування насіння соняшнику, тощо.

Завдяки участі у Програмі підприємства-переможці збільшили обсяги власного виробництва, створили додатково 50 робочих місць. Всього ці підприємства забезпечують роботою близько 1600 мешканців області.

У 2018 році на часткову компенсацію відсотків з обласного бюджету використано 1,7 млн грн.

У 2019 році на підтримку розвитку підприємництва та подальшу реалізацію механізму часткової компенсації у обласному бюджеті передбачено 3,5 млн грн.

Зовнішньоекономічні зв'язки

У 2018 році обсяги **експорту та імпорту товарів** становили 1668,5 млн \$ та 1556,4 млн \$ відповідно, та у порівнянні з 2017 роком експорт зменшився на 8,0%, а імпорт збільшився на 6,2%.

Частка підприємств регіону в загальному обсязі експорту товарів країни становила 3,5%, імпорту – 2,7%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 112,1 млн \$.

Зовнішньоторговельні операції товарами підприємства області здійснювали з партнерами із 160 країн світу.

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: зернові культури (419,2 млн \$), жири та олії тваринного або рослинного походження (277,4 млн \$), судна (126,6 млн \$), залишки і відходи харчової промисловості (82,7 млн \$), насіння і плоди олійних рослин (80,4 млн \$), овочі (33,2 млн \$), чорні метали (65 млн \$), алкогольні і безалкогольні напої та оцет (33,6 млн \$).

Найбільше за обсягами експортувалися товари до країн-партнерів – Індії на суму 87,5 млн \$, Туреччини – 83,6 млн \$, Китаю – 80,8 млн \$, Республіки Молдова – 72,6 млн \$.

У січні–жовтні 2018 року обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 327,8 млн \$ (24% від загального обсягу експорту товарів області).

Найсуттєвіші експортні поставки серед країн ЄС здійснювались до Польщі, Італії, Іспанії, Нідерландів, Франції, Німеччини, Болгарії, Румунії.

Збільшилися обсяги експортних поставок до Австралії у 12,8 разів, Ліберії – у 5,8 разів, Лівії – у 4,3 рази, Болгарії – у 3,9 разів, Філіппін – у 3,6 разів, Швейцарії – у 3,4 рази, Мексики – у 3,1 рази.

Імпортні поставки товарів надходили з Китаю на суму 334,6 млн \$, Туреччини – 113,5 млн \$, Індонезії – 98,5 млн \$, РФ – 78,3 млн \$, Німеччини – 59,8 млн \$.

У товарній структурі імпортних надходжень значними були: машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання складало 17,7% від загального обсягу імпорту, мінеральні продукти – 11,7%, продукти рослинного походження – 9,3%, недорогоцінні метали – 9,3 %, жири та олії тваринного або рослинного походження – 7,8%.

Зовнішня торгівля послугами. У 2018 році обсяг експорту послуг становив 705,7 млн \$ та зменшився на 9,4% проти 2017 року, імпорту – відповідно 201,2 млн \$ та збільшився на 4,5%. Сальдо позитивне в розмірі 504,4 млн \$.

На формування позитивного сальдо найбільше вплинули окремі види послуг: транспортні послуги (322,2 млн \$), ділові послуги (24,3 млн \$), послуги з ремонту та технічного обслуговування (14,6 млн \$).

Зовнішньоторговельні операції послугами проводилися з партнерами із 185 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися послуги до Швейцарії – 62,8 млн \$, Віргінських островів – 48,3 млн \$, Кіпру – 35,7 млн \$, ОАЕ – 29,5 млн \$, Туреччини – 26,4 млн \$.

Імпорт послуг від країн ЄС становив 78,5 млн \$ або 57,1% від загального обсягу імпорту та збільшився проти січня–вересня 2017 року на 17,8% 14,7 млн \$, Туреччини – 13,6 млн \$, Грузії – 10,7 млн \$, Китаю – 9,5 млн \$, Швейцарії – 9,4 млн \$.

Серед інших країн світу, за обсягами наданих послуг, провідні місця займали Туреччина – 13,6 млн \$ (збільшення проти січня–вересня 2017 року на 51,2%), Грузія – 10,7 млн \$ (зменшення на 14,9%), Китай – 9,5 млн \$ (зменшення на 3,6%), Швейцарія – 9,4 млн \$ (зменшення на 3,9%).

З метою сприяння у пошуку нових ділових контактів, організації процесу обміну інформацією про комерційні пропозиції підприємств, дослідження проблем, які виникають у процесі встановлення нових комерційних контактів та надання консультативної підтримки регіональним виробникам експортної продукції у першому кварталі 2019 року Одеською обласною державною адміністрацією планується відкриття Центру підтримки експорту.

Інвестиційна діяльність

За 2018 рік підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **21039,7 млн грн капітальних інвестицій**.

У зазначеному періоді **область за обсягами капітальних інвестицій посіла 19 місце** серед регіонів країни. Частка регіону у загальному обсязі залучених інвестицій – **4,3%**.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 64,0% усіх коштів. Частка кредитів банків та інших позик становила 7,3%, з державного та місцевого бюджетів профінансовано 18,5% усіх вкладень.

Пріоритетними напрямками інвестування залишилися такі види діяльності як транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність; сільське, лісове та рибне господарство; будівництво, у які було спрямовано, відповідно 21,2%, 14,2% та 12,8% капітальних інвестицій області.

Підприємствами промислових видів діяльності освоєно 2167,6 млн грн, або 14,9% від загального обсягу інвестицій по області. При цьому 64,3% коштів, спрямованих у розвиток промисловості, освоєно підприємствами переробної промисловості, 34,0% – підприємствами з виробництва та розподілення електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

У переробній промисловості найбільшу частку освоєних обсягів капітальних інвестицій становили підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (19,9% від загального обсягу капітальних інвестицій у промисловість), виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (22,1%). Залишаються привабливими для інвестування підприємства з виробництва електричного устаткування (4,1%), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (4,2%), виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (3,6%).

Найбільші інвестиційні проекти, які реалізовувались у 2018 році:

1. Будівництво перевантажувального зернового комплексу ТОВ «Бруклін-Київ» в тилу причалу №1-з в районі Андріївського молу і відкритого складського майданчика для зберігання генеральних вантажів і контейнерів в тилу причалу №39 ДП «Одеський морський торговельний порт».

2. Будівництво нового зернового терміналу в Чорноморському морському торговельному порту ТОВ «Kernel» - у складі зернового терміналу - склад підлогового зберігання зерна місткістю 140 тис тонн з двома підземними і однієї верхньою галереєю, приймальний пристрій зерна з залізничного транспорту, комплекс галерей, залізничні шляхи і вагові, естакада, металеві силоси для зберігання зерна загальною місткістю 170 тис тонн.

3. Розширення будівництва зернового терміналу Metals Ukraine в тилу причалів № 7 і 8 Одеського морського торговельного порту спільно з ДП «АМПУ» - проект включає будівництво силосів, станції прийомки залізничних вагонів.

Проектна місткість силосного парку становить близько 100 тис т, продуктивність зернового терміналу по завантаженню судна - 1 тис тонн/час, а потужність терміналу з переробки зерна - 4 млн/т у рік, у перспективні збільшення до 6 млн/т.

4. Рісоіл Термінал на причалі №11 в Чорноморському морському торговельному порту у 2018 році зібрана суднонавантажувальна машини NEUERO. Потужність машини становить 1 тис т/год. Техніка зможе погрузити до 22 тис т зерна/добу.

Також на терміналі компанії **Risoil** розпочала роботу друга станція розвантаження залізничних вагонів, це дозволяє приймати 128 вагонів на добу, що дасть можливість обробляти на 8,5 тис тонн вантажу більше. Нове обладнання дозволяє вивантажувати один вагон за 5 хвилин. Створення додатково близько 40 робочих місць.

5. Будівництво нового причалу та терміналу в порту Южний Cargill, Inc ТОВ «М.В.Карго». Зерновий термінал потужністю 5 млн т/рік з ємкостями для одночасного зберігання 290 тис тонн зернових. Новий причал №25 довжиною 436 м та глибиною 16 м, зможе приймати суда класу Post-Panamax дедвейтом більш ніж 100 тис тонн ТОВ «М.В.Карго» прийняв перші вагони з зерном, можлива потужність 256 вагонів зерна/добу.

6. ТОВ «ТІС-Зерно» - будівництво додаткових ємностей для зернових на 75 тис тонн одночасного зберігання. Пропускна можливість збільшиться на 1 млн тонн.

Будівництво причалу №22 довжиною 600 м, після завершення будівництва термінал зможе вести вантажно-розвантажувальні роботи одночасно на 2 судах середньою швидкістю 50 тис т/добу.

7. Будівництво II черги терміналу з перевалки, зберігання, транспортування рослинних олій ТОВ «Allseeds Black Sea» олійно-екстракційного заводу. Передбачається будівництво окремого соєвого заводу потужністю переробки 5 тис т/добу.

8. В морському порту Чорноморськ китайською компанією China

Harbour Engineering Company Ltd. (CHEC) у серпні 2018 року розпочато днопоглиблення на морському підхідному каналі до порту і в операційній акваторії 1-го ковша Сухого лиману.

Днопоглиблення в порту Чорноморськ підвищить його конкурентоспроможність в басейні Чорного моря, створить умови для підходу великотоннажних суден з осадкою до 14,5 м типу Capesize, дедвейтом до 100 тис тонн і контейнеровозів місткістю 8 тис. TEU до діючих та запланованих до реконструкції глибоководних причалів.

9. Будівництво комплексу із зберігання та перевалки скрапленого вуглеводневого газу в Ізмайльському районі Одеської області ТОВ «ЕКОНОВАТИКА». Завершується II черга будівництва об'єкта. Буде створено понад 50 робочих місць. Пропускна здатність об'єкта досягатиме 120 тис тонн палива/рік. Передбачено перевалка газу на автомобільний, залізничний та річковий транспорт.

10. «Ukraine Power Resources» - будівництво вітроелектростанції (с.Визірка та Любопіль Лиманського району), 26 вітрогенераторів потужністю 100 МВт.

11. ТОВ «Соратано Україна» - будівництво вітроелектростанції у Білгород-Дністровському районі. Передбачено будівництво електростанції потужністю у 100 МВт, електростанцію розраховано на 30 вітрогенераторів.

12. Закінчено будівництво першої черги ВЕС «Овід Вінд II» загальною потужністю 82,8 МВт компанією «Гюріш Іншаат ве Мюхендіслік А.Ш.» (Туреччина) на території Овідіопольського району в с.Роксолани.

13. ТОВ «ТД «Вімексім» - будівництво комплексу з переробки органічних відходів і силосу в біогаз для виробництва електричної та теплової енергії в смт Окни.

Станом на 31 грудня 2018 року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) становив 1207,1 млн \$ (обсяг збільшився на 4,5 млн \$ або на 0,4% у порівнянні з даними на 1 січня 2018 року).

За обсягами ПІІ область посіла 4 місце (на 01.01.2018 – 4 місце) серед інших регіонів країни.

У 2018 році в економіку Одеської області іноземними інвесторами вкладено 25,6 млн \$ прямих інвестицій (акціонерного капіталу), зменшення капіталу становило 17,7 млн \$; інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів становили – 3,4 млн \$ (у т.ч. за рахунок курсової різниці – 8,3 млн \$).

Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу населення регіону на 31 грудня 2018 року становив 509,2 \$.

До основних країн-інвесторів, на які припадає 81,0% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр (31,5%), Сінгапур (19,4%), Нідерланди (7,1%), Велика Британія (6,6%), Німеччина (4,4%), США (4,3%), Франція (4,1%), Монако (3,6%).

Серед країн світу на 31 грудня 2018 року з початку року:

найбільший приріст ПІІ (млн \$):		найбільший відтік ПІІ		(млн \$):
Нідерланди	+13,1	Монако		-9,0
		Сінгапур		-6,6
		Велика Британія		-2,5
		Франція		-1,3
		США		-1,0

Найбільший приріст ПІІ у сфері:

▪ <i>Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність</i>	+9,7 млн \$
▪ <i>Фінансова та страхова діяльність</i>	+7,6 млн \$

Прямі іноземні інвестиції в область

	Усього (млн\$)	у тому числі:	
		з країн ЄС	з інших країн світу
Прямі інвестиції нерезидентів в область (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 01.01.2018	2274,9	1668,4	606,4
Акціонерний капітал нерезидентів в область на 01.01.2018	1202,6	685,2	517,4
Надійшло акціонерного капіталу нерезидентів	25,6	20,9	4,6
Вибуло акціонерного капіталу нерезидентів	-17,7	-11,7	-6,0
Інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів (зміна вартості, утрати, перекласифікація інвестицій тощо)	-3,4	9,4	-12,8
з них курсова різниця	-8,3	-1,9	-6,4
Акціонерний капітал нерезидентів в область на 31.12.2018	1207,1	703,8	503,3
Боргові інструменти (заборгованість за кредитами та позиками, зобов'язання за торговими кредитами та інші зобов'язання перед прямими інвесторами) на 01.01.2018	1072,3	983,3	89,0
на 31.12.2018	1087,1	995	92,1
Прямі інвестиції нерезидентів в область (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 31.12.2018	2294,2	1698,9	595,4

Співробітництво з міжнародними місіями, організаціями

Співпраця з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні

У березні 2018 року відбулося офіційне відкриття регіонального Представництва Консультативної місії Європейського Союзу в м. Одеса. Консультативна місія Європейського Союзу (КМЄС) в Україні офіційно розпочала роботу в Києві 1 грудня 2014 року після Революції Гідності та одержання відповідного запрошення від Уряду України. Місія надає підтримку державним органам України у послідовному реформуванні сектору цивільної безпеки шляхом стратегічних консультацій і практичної підтримки заходів з реформування згідно зі стандартами ЄС та міжнародними принципами належного врядування та дотримання прав людини.

За сприяння Одеської обласної державної адміністрації та регіонального представництва КМЕС в Одесі започатковано та працює діалогова платформа для обговорення і вирішення актуальних питань що стосуються реформування сектору цивільної безпеки. За період функціонування діалогової платформи відбулося 14 «круглих столів» за усіма напрямками роботи із залученням широкого кола представників органів державної влади усіх рівнів, громадськості та ЗМІ. На даний час продовжується робота зі спільного опрацювання регіональної стратегії безпеки.

Співпраця з ООН за Програмою Розвитку ООН в Україні «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей».

З початку 2017 року в Одеській області розпочав діяльність спільний проект Австрійської Агенції розвитку та Програми Розвитку ООН в Україні «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей». Протягом першої фази було реалізовано 9 мікропроектів громад з енергозбереження та енергоефективності в навчальних закладах загальною вартістю 5 439,536 млн грн (з них кошти ПРООН – 1 695,8 млн грн, кошти бюджету різних рівнів – 3 452,587 млн грн, кошти організацій громад – 291,149 тис грн) Один мікропроект економічної квоти: підтримка сільськогосподарського кооперативу, вартістю 866,0 тис грн (з них кошти ПРООН – 588,92 тис грн., кошти районного бюджету – 190,0 тис грн, кошти членів кооперативу – 87,08 тис грн) Також в межах економічної квоти були підтримані несільські бізнес-ініціативи у відібраних населених пунктах. Загальна вартість мікропроектів склала 1 021,452 тис грн, з яких кошти ПРООН склали 918,998 тис грн, а особистий внесок підприємців – 102,453 тис грн.

В травні 2018 року між ПРООН та ААР продовжена співпраця та укладена угода про продовження дії Проекту «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей» фаза II.

14 серпня 2018 року здійснено відбір населених пунктів до участі у Проекті ААР/ПРООН «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей» фаза II. Відібрані наступні сільські ради:

1. Лиманський район, с.Курісове – ДНЗ, капітальний ремонт покрівлі. МПП затверджено до спів фінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

2. Лиманський район,с.Кордон – ФАП, капітальний ремонт будівлі. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації. Є економія коштів, ведеться погодження додаткових обсягів робіт.

3. Іванівський район, с.Білка – ФАП, капітальний ремонт покрівлі. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації. Є економія коштів, ведеться погодження додаткових обсягів робіт.

4. Болградський район, с.Баннівка – Школа, монтаж модульної котельні. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

5. Білгород-Дністровський район, с.Семенівка – Школа, заміна вікон та входних дверей (I черга) МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

6. Білгород-Дністровський район, с.Приморське – ДНЗ, заміна вікон. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

7. Білгород-Дністровський район, с.Підгірне (економічна квота) – Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив (СОК), закупівля сівалки овочевої. МПП затверджено до співфінансування. Відбір постачальника обладнання призначено на 14.12.2018 р.

Попередня загальна вартість мікропроектів громад складає 3 468,4 тис грн. З них кошти ПРООН – 1 563,9 тис грн, кошти місцевих бюджетів різного рівня – 1 617,145 тис грн, внесок організацій громад – 287,445 тис грн.

Співпраця з Місією ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM)

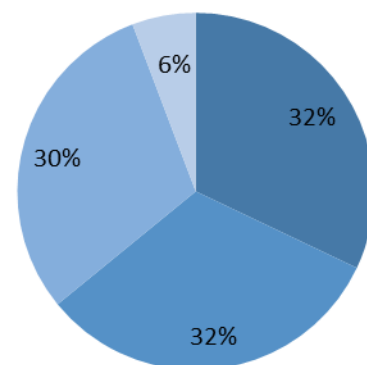
У травні 2018 року відбулася зустріч керівництва обласної державної адміністрації з новопризначеним головою Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні Славоміром Піхором. За результатами обговорення було визначено основні пріоритет і напрями співробітництва, зокрема необхідність проведення спільної роботи щодо організації спільного контролю на всіх пунктах пропуску Одеської області з суміжними країнами, взаємодію щодо протидії митним правопорушенням та контрабанді.

В рамках міжнародної технічної допомоги ЄС за програмою «Східне партнерство», при сприянні Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM) і міжнародної організації міграції МОМ) успішно реалізовано проект з модернізації прикордонної інфраструктури та будівництва спільного пункту пропуску на молдовсько – українському кордоні «Паланка – Маякі – Удобне» загальною вартістю понад 5 млн євро, відкриття якого урочисто відбулося у грудні 2018 року за участю вищого керівництва обох країн та представників місцевих органів влади.

Для забезпечення інтегрованого та сталого регіонального розвитку Одеська обласна державна адміністрація надає сприяння щодо залучення міжнародної технічної допомоги та є бенефіціаром за наступними програмами та проектами МТД:

**Міжнародна технічна допомога
всього залучено близько 1,4 млн. євро**

- Басейн Чорного моря - 500 тис. євро
- Програма розвитку ООН - 500 тис. євро
- Україна-Молдова - 470 тис. євро
- Румунія - Україна - 90 тис. євро

В рамках спільної операційної програми «Басейн Чорного моря» ЄС 2014-2020 (Black Sea Basin) в Одеській області реалізуються наступні проекти:

Номер грант контракту	Назва	Реципієнти
ЄС №100708 від 05.09.2018 eMS BSB117 (Контракт) №8-485 від 10.09.2018 .	«CULTOUR-BSB – Розвиток сталого культурного туризму в Басейні Чорного моря»	Виконавчий комітет Ізмаїльської міської ради
ENI від 02.08.2018 №88883 eMS BSB257	«Стратегія нульових відходів – досягнення сприятливого екологічного статусу»	ГО «Українська асоціація захисту моря від забруднень»
ENI від 14.09.2018 №105067 eMS BSB165	«Створення системи інноваційного транскордонного моніторингу перетворень річкових екосистем Чорного моря під впливом розвитку гідроенергетики та змін клімату»	Гідрометеорологічний центр Чорного та Азовського морів НДУ «Український науковий центр екології моря»
ENI від 20.07.2018 №83530 eMS BSB319	«Оцінка вразливості морської екосистеми Чорного моря до антропогенного впливу»	НДУ «Український науковий центр екології моря»
BSB305 №111385 від 28.09.2018	«GreeTHiS – Зелений туризм та історична спадщина – сходінка для розвитку Басейну Чорного моря»	Виконавчий комітет Ізмаїльської міської ради
BSB461 №134134 від 14.11.2018	DACIAT – Поліпшення існуючих компетенцій та розвиток нових у секторі торгівлі аквакультурами та рибними продуктами (BSB-461)	Громадська організація «Агентство сталого розвитку та європейської інтеграції «Єврорегіон «Нижній Дунай»

Програма Розвитку ООН в Україні «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей»

Номер контрактної угоди	Назва	Реципієнти
OD-G1L3 (G1) від 13 липня 2018 року	«Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей»	Будуть визначені на конкурсній основі в процесі реалізації проекту

Фонд Східноєвропейського Партнерства з Енергоефективності та Довкілля E53 (Північна Екологічна Фінансова Корпорація НЕФКО)

Номер контрактної угоди	Назва	Реципієнти
OD-G1L3 (G1) від 13 липня 2018 року	«Підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери м. Одеси та реконструкція систем вуличного освітлення м. Одеси»	Одеська міська рада

За програмою Територіального співробітництва країн Східного партнерства (ЕaPТС) «Молдова-Україна»:

- «Розширення можливостей для ефективного управління відходами в області Нижньодунайського Єврорегіону (CleanTown)»
- «Промоція гастрономічної спадщини Нижнього Подунав'я (RiverFood)»
- «Зміцнення регіональних можливостей із використанням екологічно чистих технологій в інтегрованих системах боротьби з шкідниками»
- «Розвиток українсько-молдовського транскордонного виробничо-науково-освітнього кластера для переробки побічних продуктів виноробства»
- «Молодь в дії»
- «Спільні можливості в бізнесі для молоді»

Співпраця та участь у єврорегіонах

Для зміцнення транскордонної співпраці проводиться постійна робота у рамках єврорегіонів, та зокрема забезпечено участь української сторони в Асоціації транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай», сплачено членські внески до Асоціації від Одеської області.

02 листопада 2018 року у м. Ізмаїл Одеської області відбулося засідання 3 профільних комісій за участю представників облдержадміністрації з наданням звіту про роботу в рамках Асоціації транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай» та обговоренням пропозицій до плану роботи Комісій на 2019 рік, та 22-23 листопада 2018 року у місті Одеса у Будинку представництв Одеської обласної ради відбулося засідання Генеральної Асамблеї Асоціації транскордонного співробітництва "Єврорегіон Нижній Дунай" під час якого заслуховували звіти щодо діяльності Асоціації, обговорювались питання вибору Голови Асоціації, складу комісій Ради Єврорегіону, а також важливі питання співпраці учасників Асоціації на 2019 рік. Зокрема, можливість реалізації проектів розвитку прикордонних регіонів за участю і за підтримки Асоціації, зокрема співпраця учасників в сфері контролю екологічних проблем. *На посаду Президента Асоціації було обрано пана Іона Гроза, голову Кагульської районної ради (Республіка Молдова), а також рішенням Генеральної Асамблеї затверджено вступ Ізмаїльської міської ради до Асоціації в якості асоційованого члена.*

Основні зустрічі щодо поглиблення транскордонного співробітництва.

У 2018 році проведено 96 заходів за участю керівництва обласної державної адміністрації з представниками міжнародних інституцій, органів державної влади та бізнес кіл інших країн, зокрема щодо поглиблення транскордонного співробітництва було проведено наступні зустрічі:

30 січня 2018 року відбулася інформаційна сесія Спільної операційної програми «Україна-Румунія 2014-2020» за участю представників Одеської обласної державної адміністрації, РДА, ОТГ, виконкомів міст обласного значення, представників сільрад, вищих навчальних закладів, громадських організацій.

16 березня 2018 року у місті Одеса у Будинку представництв обласної ради

відбувся Конгрес проектних ініціатив та зустріч заступника голови Одеської обласної державної адміністрації Шаталової С.М. з Надзвичайним та Повноважним Послом Румунії в Україні, Крістіаном - Леоном Цуркану. Були обговорені питання транскордонного співробітництва в рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна 2014-2020», інших ініційованих Європейським Союзом програм та перспективи подальшого розвитку співпраці.

14 травня 2018 року відбулася зустріч голови обласної державної адміністрації Степанова М.В. з представниками Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні. Були обговорені питання облаштування пунктів пропуску на кордоні, транспортних коридорів, розвитку економічного співробітництва з Республікою Молдова.

21 липня 2018 року відбулося спільне засідання депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Молдова та Групи дружби з Україною Парламенту Республіки Молдова за участю голови обласної державної адміністрації Степанова М.В. та голови обласної ради Урбанського А.І. Під час зустрічі були обговорені питання подальшого співробітництва.

4 жовтня 2018 року відбувся семінар для українських бенефіціарів спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2014-2020» за участю заступника голови обласної державної адміністрації Шаталової С.М. Під час зустрічі були обговорені питання розширення можливостей бенефіціарів спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2014-2020».

18 жовтня 2018 року відбулася зустріч заступника голови обласної державної адміністрації Шаталової С.М. зі старшим міжнародним експертом Particir GmbH Ліліаною Лукачу. Під час зустрічі були обговорені питання транскордонного співробітництва України в рамках проекту «С-382574 ENI CBC Black Sea Basin Programme 2014-2020».

19 листопада 2018 року відбулася зустріч радника голови обласної державної адміністрації Волинець Є.С. з радником з економічних питань Генерального Консульства Румунії в Одесі Валентином Маминтом. Під час зустрічі були обговорені ініціативи щодо проведення 3-го Конгресу транскордонного співробітництва «Чорноморська синергія: новий шлях».

Міжрегіональні угоди про співробітництво підписані у 2018 році.

У вересні 2018 року підписано Меморандум про співробітництво між Одеською обласною державною адміністрацією та Муніципалітетом міста Копер (Республіка Словенія).

Відкриття дипломатичних представництв у 2018 році.

1 вересня 2018 року за участю керівництва обласної державної адміністрації, дипломатичних місій, надзвичайних та повноважних послів та Міністра закордонних справ України Павла Клімкіна, відбулося урочисте відкриття Почесного Консульства Південної Кореї в м. Одеса (*Почесний консул Музалева Дар'я*), що є позитивною тенденцією у двосторонній співпраці з Республікою Корея.

Фінанси та банківська система

Надходження до бюджетів усіх рівнів за 2018 рік склали 66 382 707,5 тис грн, темп росту до 2017 року – 128,5%.

Довідково: надходження за 2017 рік – 51 844 231,6 тис грн темп росту до 2016 року – 130,4%, надходження за 2016 рік - 40 526 881,4 тис грн, темп росту до 2015 року – 114,3%.

Надходження до державного бюджету за 2018 рік склали 67 527 680,5 тис грн, темп росту до 2017 року – 128,0%.

Довідково: надходження за 2017 рік – 39 128 474,8 тис грн, темп росту до 2016 року – 129,9%, надходження за 2016 рік - 30 132 033,3 тис грн, темп росту до 2015 року – 105,6%.

Надходження до місцевих бюджетів за 2018 рік склали 16 225 752,5 тис грн, темп росту до 2017 року – 119,0%, виконання плану 2017 року – 104,7%.

Довідково: надходження за 2017 рік – 12 715 756,8 тис грн, темп росту до 2016 року – 131,9%, виконання плану 102,8%, надходження за 2016 рік - 10 394 708,2 тис грн, темп росту до 2015 року – 149,8%, виконання плану – 111,8%.

Видатки місцевих бюджетів області з урахуванням трансфертів за 2018 рік – 32 341 852,3 тис грн.

Довідково: за 2017 рік - 29 629 416,7 тис грн, за 2016 рік виконані у сумі 19 912 535,2 тис грн.

Обсяг капітальних видатків за 2018 рік склав 5 999 399,5 тис грн, темп росту до 2017 року – 127,8%.

Довідково: капітальні видатки за 2017 рік – 5 844 969,3 тис грн, темп росту до 2016 – 164,7%; капітальні видатки за 2016 рік – 3 549 100,0 тис грн.

Нерозподілений вільний залишок коштів місцевих бюджетів на 31.12.2018 становить 207 586,0 тис грн відхилення до початку року 1 388 081,6 тис грн.

Довідково: на 31.12.2017 - 129 325,5 тис грн відхилення до початку року 1 762 651,1 тис грн; на 31.12.2016 - 49 441,1 тис грн, відхилення до початку року – 1 345 975,5 тис грн.

На депозитних рахунках у банках розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів у 2018 році - розміщено та повернуто 410 310,0 тис грн.

Довідково: у 2017 році - розміщено та повернуто 674 154,0 тис грн.; у 2016 році – розміщено та повернуто 580 000,0 тис грн.

Отримано трансфертів з держбюджету на 01.01.2019 з урахуванням повернення невикористаних коштів – 14 992 726,9 тис грн (дотації – 1 328 455,1 тис грн, субвенції – 13 664 271,8 тис грн).

Довідково: на 01.01.2018 з урахуванням повернення невикористаних коштів – 13 214 983,1 тис грн (дотації – 1 168 998,2 тис грн, субвенції - 12 045 984,9 тис грн); на 01.01.2017 з урахуванням повернення невикористаних коштів – 10 016 702,7 тис грн (дотації – 348 146,9 тис грн, субвенції - 9 668 555,8 тис грн).

Обсяг трансфертів з державного бюджету у порівнянні з обсягом надходжень податків і зборів до державного бюджету від Одеської області у 2018 році складає - 29,2%, у 2017 році складає – 33,8%, у 2016 році складає – 33,2%, у 2015 році складає – 33,5%,

Дебіторська заборгованість за 12 місяців 2018 року склала 28 963,7 тис грн (3 777,0 тис грн – загальний фонд, 25 186,7 тис грн – спеціальний фонд), за 2017 рік – 114 472,8 тис грн (3 262,6 тис грн – загальний фонд, 111 210,2 тис грн – спеціальний фонд), за 2016 рік – 4 362,3 тис грн (1 840,7 тис грн – загальний фонд, 2 521,6 тис грн – спеціальний фонд).

Кредиторська заборгованість за 12 місяців 2018 року склала 279 204,0 тис грн (267 564,2 тис грн – загальний фонд, 11 639,8 тис грн –

спеціальний фонд), за 2017 рік –670 601,0 тис грн (667 032,6 тис грн – загальний фонд, 3 568,4 тис грн – спеціальний фонд), за 2016 рік –416 668,4 тис грн (416 100,4 тис грн – загальний фонд, 568,0 тис грн – спеціальний фонд).

Кредиторська заборгованість бюджетних установ по заробітній платі складає 303,1 тис грн у т.ч. по Ізмаїльському р-ну на суму 0,1 тис грн - виникла через помилкове подвоєння суми зобов'язання по сплаті єдиного внеску Каланчакською сільською радою в листопаді 2018 року та по Овідіопольському району в сумі 303,0 тис грн, а саме по ТПКВ 0150 в сумі 260,5 тис грн – заборгованість виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 06.12.2018, та по ТПКВ 4060 в сумі 42,5 тис грн – заборгованість Молодіжненської сільської ради, яка виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 03.12.2018.

Кредиторська заборгованість бюджетних установ за енергоносіями складає 73,3 тис грн, у т.ч. по м. Білгород – Дністровському заборгованість за водопостачання в сумі 10,7 тис грн, по Овідіопольському району в сумі 60,8 тис грн, а саме по КЕКВ 2272, 2273 у сумі 60,5 тис грн – заборгованість Управління освіти, культури та спорту Овідіопольської РДА, яка виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 04.12.2018 та по КЕКВ 2274 у сумі 0,3 тис грн – заборгованість ДЮСШ №2, яка виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 10.12.2018, по Захарівському району в сумі 1,8 тис грн, дана заборгованість виникла по КЕКВ 2273 в зв'язку з тим, що було надано документи до органів казначейства в електронному вигляді і застосуванням СДО «Клієнт казначейства» з порушенням вимог. Заборгованість 12.12.2018 погашена в повному обсязі.

Станом на 01.01.2019 року заборгованість по відшкодуванню ПДВ за 2016, 2017 та 2018 рік відсутня.

Довідково: станом на 01.01.2018 заборгованість по відшкодуванню ПДВ відсутня, що на 28 488,3 тис грн менше в порівнянні з попереднім періодом, або на 100%.

Станом на 01.01.2017 заборгованість по відшкодуванню ПДВ склала 28 488,3 тис грн, що на 9764,2 тис грн більше в порівнянні с попереднім роком або на 52,1%.

Проте, на теперішній час наявний залишок невідшкодованого на рахунки платників у банку ПДВ по деклараціях поданих до 01 лютого 2016 року у розмірі 18 849,54 тис грн по 6 підприємствах, по яким тривають судові оскарження.

Найбільші суми рахувались по наступним платникам податків:

- ТОВ «СПМК-17» - 11 320,36 тис грн.;
- СП ТОВ «ТРАНСБАЛКТЕРМІНАЛ» - 3 273,71 тис грн;
- ТОВ «ПУРАТОС УКРАЇНА» - 1 746,59 тис грн.

Здійснення процедур відшкодування залишків сум бюджетного відшкодування ПДВ, що підлягатимуть включенню до Тимчасового реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, по деклараціях поданих до 01 лютого 2018 року можливе в порядку визначеному Кабінетом Міністрів України, який станом на теперішній час не прийнятий.

Відсутні зупинені операції по рахункам за 2016, 2017, 2018 роки.

Надходження до бюджетів 25 ОТГ за 2018 рік за оперативними даними склали 1 131 676,4 тис грн, виконання плану – 125,0%.

У 2018 році за оперативними даними виконані всі бюджети ОТГ.

Довідково: надходження за 2017 рік до бюджетів 11 ОТГ склали 352 487,9 тис грн, виконання плану – 136,2%, надходження за 2016 рік до бюджетів 8 ОТГ склали 212 869,2 тис грн, виконання плану – 109,9%.

Виконання видатків місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад за 2018 рік: ОТГ м.Балта – 95,1% (217 400,9 тис грн), ОТГ м.Біляївка – 88,0% (115 230,7 тис грн), ОТГ смт Велика Михайлівка – 94,2% (93 702,4 тис грн), ОТГ с.Красносілка – 86,2% (114 095,4 тис грн), ОТГ с.Маразліївка – 84,9% (39 030,6 тис грн), ОТГ с.Розквіт – 79,4% (28 880,7 тис грн), ОТГ с.Тузли – 86,9% (18 038,6 тис грн.), ОТГ с.Новокальчеве – 87,5% (19 776,5 тис грн), ОТГ смт Затишшя – 95,4% (43 258,2 тис грн), ОТГ смт Ширяєве – 94,1% (87 340,6 тис грн), ОТГ с.Конопляне – 97,02% (43 892,3 тис грн), ОТГ с.Яськи – 78,9% (36 287,9 тис грн), ОТГ с.Куяльник – 97,9% (217 175,6 тис грн), ОТГ м.Березівка – 92,5% (62 975,1 тис грн), ОТГ с.Старокозаче – 81,5% (35 880,9 тис грн), ОТГ с.Шабо – 88,4% (78 232,4 тис грн), ОТГ м. Вилкове – 89,7% (42 718,3 тис грн), ОТГ смт.Авангард – 91,1% (160 202,5 тис грн), ОТГ с.Дальник – 93,16% (59 301,0 тис грн), ОТГ с.Лиман – 92,1% (22 435,8 тис грн), ОТГ с.Маяки – 77,9% (84 627,9 тис грн), ОТГ смт.Цебрикове – 95,5% (26 163,9 тис грн), ОТГ с.Знам'янка – 86,6% (35 591,7 тис грн), ОТГ с.Молога – 86,2% (42 700,5 тис грн).

Довідково: за 2017 рік: ОТГ м.Балта – 97,8% (215 376,7 тис.грн.), ОТГ м.Біляївка – 90,3% (115 625,3 тис.грн.), ОТГ смт Велика Михайлівка – 96,3% (91 311,7 тис.грн.), ОТГ с.Красносілка – 75,1% (87 800,0 тис.грн.), ОТГ с.Маразліївка – 87,4% (38 981,1 тис.грн.), ОТГ с.Розквіт – 82,4% (25 627,7 тис.грн.), ОТГ с.Тузли – 95,0% (20 043,9 тис.грн.), ОТГ с.Червоноармійське – 87,4% (19 630,9 тис.грн.), ОТГ смт Затишшя – 87,9% (23 538,6 тис.грн.), ОТГ смт Ширяєве – 88,6% (76 020,7 тис.грн.), ОТГ с.Конопляне – 92,9% (38 083,7 тис.грн).

Надходження від відчуження майна до спеціального фонду обласного бюджету за 2018 рік склали 27 786,6 тис грн., виконання плану – 58,9%, недоотримано 18 026,7 тис грн.

Довідково: надходження за 2017 рік – 2 750,5 тис грн., виконання плану – 3,6%, недоотримано 73 137,0 тис грн., надходження за 2016 рік - 12,9 тис грн., виконання плану – 0,02%, недоотримано 72 625,8 тис грн.

Для усунення проблем виконання місцевих бюджетів систематично проводяться семінари, консультації, наради, виїзні тематичні навчання, рекомендацій по підбору кадрів.

Вживаються заходи щодо збільшень надходжень до бюджету, а саме: на виконання розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.07.2018 №684/А-2018 «Про затвердження плану заходів на 2018 рік щодо наповнення місцевих бюджетів області та раціонального використання бюджетних коштів з урахуванням реалізації основних соціально-важливих бюджетних програм» (з урахуванням змін, внесеними розпорядженням від 16.07.2018 №753/А-2018) налагоджена плідна співпраця з питань легалізації зайнятості населення та легалізації виплати заробітної плати обласною державною адміністрацією, районними державними адміністраціями, Головним

управлінням Держпраці в Одеській області та Головним управлінням ДФС в Одеській області. Створені комісії з питань дотримання законодавства про працю щодо легалізації зайнятості населення та забезпечення виплати заробітної плати. Ініційовано перевірки 2 896 суб'єктів господарювання, що порушують законодавство про працю в частині використання робітників без офіційного оформлення, за результатами яких оформлено 7 035 працівників. Додатковий обсяг нарахування податку з доходів фізичних осіб складає 6,54 млн грн.

Заборгованість по заробітній платі в Одеській області по бюджетним установам на 01.01.2019 відсутня.

Результати роботи управління з питань праці Головного управління Держпраці в Одеській області з проведення контрольно-перевірочних заходів з метою легалізації зайнятості максимальної кількості населення регулярно розглядається на апаратних нарадах Одеської обласної державної адміністрації.

Питання щодо легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення постійно перебуває на контролі обласної державної адміністрації.

Соціальна сфера

Охорона здоров'я

З метою подальшого удосконалення системи охорони здоров'я та забезпечення населення якісним медичним обслуговуванням в області протягом звітного періоду було проведено наступні заходи:

1. Розпочав роботу Центр соціально значущих хвороб.

Рішенням обласної ради №429-УП від 16 червня 2017 року було створено єдиний заклад КНП «Одеський обласний Центр соціально значущих хвороб» на базі Обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом шляхом злиття з ним «Одеського обласного протитуберкульозного диспансеру», «Одеської клінічної туберкульозної лікарні» та «Одеського протитуберкульозного диспансеру №2». Працювати Центр почав практично з січня минулого року.

2. Збільшення доступності та якості медичних послуг на всіх рівнях надання медичної допомоги.

Для виконання внесеного Президентом Закону України №7117 «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» головою Одеської обласної державної адміністрації 17 травня 2017 року було запропоновано Стратегічний план дій на 2017-2019 роки «Розумний регіон» з концепцією розвитку системи охорони здоров'я. Серед заходів щодо реалізації запланованих дій у звітному році було проведено:

З 19.12.2017 продовжує плідно працювати «Одеський обласний центр нефрології та гемодіалізу». Станом на 01.01.19 нирково-замісну терапію за попередніми даними отримують 108 хворих, серед яких 42 пацієнти є мешканцями районів; плідне працює і відділення гемодіалізу у м. Білгород-Дністровський, що забезпечує безперебійну підтримку життя 24 хворих. Повністю ліквідована черга на проведення ниркової замісної терапії.

Активно надає медичну допомогу створений у серпні 2017 року відділ онкопревенції Одеського обласного консультативно-діагностичного центру. Проводяться консультації не тільки в умовах Центру, а й на виїздах в райони області, що наближує даний від медичної допомоги до міста проживання пацієнтів. Для медичних оглядів мешканців віддалених населених пунктів з метою онкопревенції придбано 2 автомобілі з маммографом та апаратом ультразвукової діагностики.

В рамках обласної цільової програми «Доступна медицина на 2018-2020 роки» було виділено 13 000,0 тис грн для надання медичної допомоги хворим онкологічного профілю.

Протягом 2018 року у складі Одеської ОКЛ продовжив роботу регіональний реперфузійний центр з відокремленим структурним підрозділом у м. Балта. У відділенні надають екстрену медичну допомогу мешканцям 5-ти північних районів регіону при гострому інфаркті міокарда. У листопаді 2018 року відкрито реперфузійний центр в м.Ізмаїл. В реперфузійних центрах проведено 800 стентувань та 1635 коронарографій.

У листопаді 2018 року в хірургічному відділенні Болградської ЦРЛ було проведено перша лапароскопічна операція. Розпочата плідна співпраця сільських медиків з працівниками кафедри хірургії №4 Одеського національного медичного університету, що курирують процес, який приведе до покращення якості та об'ємів надання хірургічної допомоги населенню району.

Активне працює відкритий у листопаді 2017 року на базі КУ «Окнянська ЦРЛ» кабінет телемедицини. В подальшому заплановано створення телемедичної мережі (до кінця 2019 року) у всіх лікувальних закладах Одеської області. Загалом проведено 1700 телемедичних консультацій. Закуплено 168 мобільно-діагностичних комплексів для телемедицини.

В м.Одеса протягом звітного року продовжила працювати перша в Україні клініка фундації АНФ для швидкого тестування та лікування пацієнтів з ВІЛ/СНІД.

З 20.03.2018 в області введена в дію Єдина оперативна диспетчерська служба екстреної (швидкої) медичної допомоги (ЄОДС), а з 19.06.2018 до єдиного номеру 103 підключені всі райони та міста області. В 7 разів скорочено час передачі виклику від пацієнта до «швидкої». Витрати на організацію ЄОДС становили 12 157 тис грн, що було виділено відповідно до запланованого фінансування Обласної цільової програми «Доступна медицина – 2018-2020».

Придбано 10 автомобілів швидкої медичної допомоги. Усі 175 бригад області оснащені мобільними телефонами та кардіографами з функцією телеметрії, що дає можливість в режимі 24/7 отримати консультацію лікаря-кардіолога телемедичного центру ЄОДС. Запроваджуються сучасні міжнародні стандарти надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапі.

Реалізується програма створення Emergency department в центральних районних лікарнях. Відкрито 2 Emergency department у Болграді та Маяках (01 жовтня та 26-27 грудня 2018 року відповідно).

В Тарутинському районі області оптимізовано локація підстанції екстреної медичної допомоги шляхом переведення її на перший поверх ЦРЛ поблизу приймального відділення, що покращує взаємодію приймально-діагностичного відділення та спеціалістів ЕМД для надання своєчасної медичної допомоги та визначення оптимального маршруту пацієнта.

Впроваджено проект «Мобільна поліклініка» для виявлення найбільш поширених захворювань на ранніх стадіях серед сільського населення та подальше направлення пацієнтів для обстеження та лікування у заклади високоспеціалізованої медичної допомоги. Понад 3200 осіб скористалися послугами мобільних поліклінік.

На початок 2019 року в області **163 медичні установи**, у т.ч. за рахунок місцевих бюджетів утримується **146** закладів.

В структурі існуючих закладів охорони здоров'я області, які утримуються за рахунок місцевого бюджету, зареєстроване: 69 лікувальних закладів (60 лікарень +6 пологових будинків+3 диспансери з ліжковим фондом). До складу лікарень входять: 2 обласні лікарні, 2 шпиталі для ІВВВ, 15 міських лікарень для дорослих та 3 для дитячого контингенту, 26 центральних районних, 1 районна. Пологову допомогу надають 5 пологових будинків та Перинатальний центр II рівня.

Як амбулаторно-поліклінічні установи зареєстроване 71 заклад (59 амбулаторно-поліклінічних та 5 диспансерів різних профілів та 7 стоматологічних поліклінік). Потужність амбулаторно-поліклінічних установ - **42,0 тис** відвідувань за зміну

Кількість нелікувальних закладів становить 22 установи: Центр здоров'я та комунікацій, 2 Інформаційно-аналітичні центри медичної статистики, Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, 3 заклади експертного характеру – МСЕК, ПАБ, СМЕ, 2 станції переливання крові та інші.

В області існують 9 санаторіїв, 4 будинки дитини на 565 місць та 2 дитячих санаторії на 320 ліжок, зокрема 120 ліжок для хворих на туберкульоз тощо.

Потужність стаціонарних закладів по території області складала станом на 01.01.2016 **17 661 ліжко**. Забезпеченість ними населення у 2017 році становила **74,0 на 10 тисяч**, зокрема ліжками місцевого бюджету (16 416 одиниць) - **68,8 ліжок** на 10 тисяч при існуючому у той час нормативі – 80 ліжок на 10 тисяч населення.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 №1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними ліжками у розрахунку на 10 тисяч населення» норматив було знижено до 60 ліжок на 10 тис. Міністерством охорони здоров'я було розроблено проект медичних рекомендацій щодо розрахунку ліжок на територіях. За минулі 3 роки стаціонарний фонд області скоротився на 2010 одиниць та на 01.01.2019 становить **15651** ліжко, що нараховує **66,0** одиниць на 10 тис жителів (ліжками місцевого бюджету – 61,3) при середньому показнику по Україні 2017 року – 67,5 ліжок на 10 тис населення.

Станом на 01.01.2019 організовано **40 Центрів** первинної медичної допомоги, у т.ч. 14 функціонують у містах регіону та 26 – в районах області. Обласний план виконано на 100%.

З метою забезпечення населення первинною медичною допомогою, а саме мережею амбулаторій ЗПСМ, з урахуванням характеру розселення міського та сільського населення, залежно від характеру забудови та досягнення рівної доступності первинної медичної допомоги, в області протягом останніх 3-х років проведено ряд реорганізаційних заходів.

За 2018 рік заклади первинної ланки *типу амбулаторій сімейного лікаря*, які фінансуються з місцевих бюджетів, нараховують **300 установ** (наприклад, на 01.01.18- 298), серед яких **183 амбулаторії** розташовані у сільських районах регіону та **117** – у містах області.

Одночасно на території області надають медичну допомогу за принципом сімейного лікаря **2** самостійні **приватні** амбулаторії (Медичний центр «Веамед» та ТОВ «АЗПСМ»).

Крім установ амбулаторного типу, первинну медичну допомогу на засадах загальної практики надають заклади, в яких відкрити відділення та кабінети сімейної медицини. У містах організовано **5 подібних відділень**, серед яких зареєстрована Клініка Медичного університету, поліклініки м. Теплодар та Чорноморськ тощо. Також працюють **відділення** сімейного типу при Миколаївської та Ізмаїльської ЦРЛ, **2 відділення** при установах відомчого підпорядкування (у шпиталях Міністерства оборони України та Прикордонної служби) та **8 дільниць** у приватних лікувальних закладах (Центр «Медікап», ТОВ «Медея», ТОВ «Дім медицини» та інші).

Кількість населення, що отримує первинну медичну допомогу на засадах загальної практики, взагалі по області складає **1 993 671** особи, зокрема на селі – **714 157** мешканців.

Загальна забезпеченість жителів регіону амбулаторними установами нараховує станом на 01.01.2019 **1,27** проти 1,25 на 10 тисяч рік тому та при нормативі 1,60. Показник фактичної забезпеченості амбулаторіями по території районів підвищився і становить 2,25 на 10 тисяч проти 1,9 у попередньому році при нормативі 2,9 закладів на 10 тисяч, зокрема у сільській місцевості – 2,31 амбулаторії на 10 тисяч (норматив 3,0), наприклад у 2015 році даний показник було зареєстроване на рівні 1,65 на 10 тис.

Показник малюкової смертності в 2012-ому році складав 8,84 на 1000 народжених живими, в 2016 році нарахував 7,87 на 1000 народжених живими, надалі 8,33 на 1000 народжених живими за 3 квартали 2017 року знизився до **7,32%** за 9 місяців 2018 року.

Рівень перинатальної смертності у 2015 році порівняно з попереднім роком був на рівні 9,28%, за підсумками минулого року – 10,66 та у 2018 році змінився мало та становить **10,59** на 1000 народжених живими.

Протягом 2016 року показник материнської смертності по області вагомо знизився та склав – 7,57 (2 випадки), що було майже вчетверо нижче, ніж у 2015 році, але в 2017 році знову підвищився вдвічі та становив **15,74** на 100 тис народжених живими при державному показнику 2016 року – **14,8** на 100 тис

народжених живими. Рівень материнських втрат протягом 9-місячного періоду зріс практичне вдвічі за рахунок зменшення числа народжених і зареєстровано на показнику **22,86** на 100 тисяч народжених живими проти 10,55 на 100 тис народжених живими за 9 місяців 2017 року.

Стан здоров'я населення регіону погіршується. За минулі 5 років відбувалося послідовне зростання показників захворюваності серед всього населення області. При цьому важливо, що мало місце випереджуюча динаміка показників загальної захворюваності у порівнянні з первинною, яка відображала накопичення захворюваності. Так, якщо за минулі 5 років приріст первинної захворюваності становив 5,2%, то загальна захворюваність за той же період зросла на 7,3%. Це свідчило про зростання хронізації захворювань серед населення. Але за останні 2 роки було зареєстроване більше зростання виявлення хвороб ніж їх розповсюдження, що можливо свідчить про зменшення звернення хронічно хворих за медичною допомогою.

Хвороби системи кровообігу залишаються найбільш поширеною патологією, як в Україні так і в Одеській області. Але рівень поширеності хвороб системи кровообігу по регіону за попередніми даними протягом 2018 року ще *декілька* знизився (на 2,1%) у порівнянні з 2017 роком, а саме з **70634,7** до **69148,3** на 100 тис дорослого населення, що обумовлено поліпшенням профілактичної роботи, боротьбою з факторами ризику, подальшим формуванням здорового способу життя, а також посиленою роботою з контингентами високого кардіоваскулярного ризику та підвищенням доступності медикаментів з впровадженням державної програми «Доступні ліки».

Виявлення захворювань системи кровообігу також зменшилось на 3,5% та складає **5902,1** випадків проти **6119,5** на 100 тис дорослого контингенту рік тому (по Україні – 4198,0). Разом з тим, реєструється зменшення кількості випадків гострого інфаркту міокарда, що відповідає поставленому завданню щодо поліпшення діагностики ГІМ та досягненню за цим показником цифр, характерних для країн з передовими моделями організації охорони здоров'я. Сприяють цьому заходи щодо поліпшення матеріально-технічної бази і вдосконалення організаційних форм надання медичної допомоги.

Реєструється зниження смертності від серцево-судинних хвороб на 1,5% за рахунок цереброваскулярних хвороб (-3,2%), гострого інфаркту міокарду (-7,7%) показник нараховує **903,2** на 100 тис дорослих (2017 рік – 917,3 на 100 тис дорослих). Паралельно зареєстроване зменшення смертності від ішемічної хвороби серця на 2,2% порівняно з попереднім роком.

Епідемічне поширення **ВІЛ-інфекції та СНІД** серед населення регіону в 2018 році має тенденцію до поширення; первинна захворюваність на дані патології зросла. Станом на 01.01.2019 показник виявлення ВІЛ зріс та становив **109,3** на **100** тисяч населення проти **90,7** за період минулого року. Захворюваність на СНІД складає **74,6** на **100** тисяч населення та перевищує показник аналогічного періоду попереднього року (60,0). На даному фоні показник смертності від СНІД збільшився на 10,4% з **19,2** до **21,2** випадків на 100 тис.

Захворюваність на *злякисні новоутворення* останні роки по Одеської області повільно зростає. За попередніми річними даними в звітному році виявлення онкологічної патології становить **298,6 проти 293,8** випадків на 100 тис жителів рік тому (Україна 2017 рік – 319,3). Не зважаючи на погіршення динаміки деяких показників, загальна смертність від раку продовжила знижуватися, а саме з **128,3 на 100 тисяч** у 2017 році до **115,5 випадків** – у звітному (Україна 2017 рік – 158,2).

Захворюваність на *туберкульоз* зростає, у 2016 році було зареєстроване підвищення показнику порівняно з річним показником 2015 року (102,5) до **109,0** на 100 тис жителів регіону. В 2017 році ситуація практично не змінилась, захворюваність на усі форми туберкульозу становила **107,9** на 100 тис населення. Протягом 2018 року порівняно з минулим роком збільшилась на 6,7% та становить **115,1** на 100 тис населення (Україна – 51,9). Але це не вплинуло на показник смертності від туберкульозу, який за даними 3-х кварталів знизився в 1,8 разів з **9,4 випадків** рік тому до **5,3 на 100 тис** на 01.10.2018 (річний показник по Україні 2017 року – 7,9).

У 2018 році було проведено чергові зміни в організації та фінансуванні системи первинної та вторинної медичної допомоги.

Наприкінці 2017 року вирішено на рівні Кабінету Міністрів України питання щодо кількості створення госпітальних округів. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року №1010-р «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Одеської області» в регіоні у подальшому буде створено **9 госпітальних округів**.

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 17.05.2018 №504А/2018 затверджено Перспективний план створення спроможних мереж надання первинної медичної допомоги в Одеській області.

До плану включено 25 Центрів ПМСД, 105 Амбулаторій групової практики, 121 Амбулаторія моно практики та 466 Пунктів здоров'я. Наданням первинної медичної допомоги охоплено 1 098,4 тис жителів районів області, у т.ч. 234,7 тис дитячого віку.

Для створення спроможних мереж первинної допомоги розроблено Перелік проектів будівництва (нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, у тому числі виготовлення проектної документації) комунальних закладів охорони здоров'я, що можуть реалізовуватися за рахунок Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток системи охорони здоров'я в сільській місцевості.

Визначені уточнені міста будівництва 29 нових амбулаторій в сільських районах області, які будуть збудовані протягом 2019 року. До переліку існуючих закладів охорони здоров'я у сільській місцевості, що не потребують будівельних робіт увійшли 5 ЦПМСД, 32 АГ та 35 АМ.

Освіта

Систему закладів загальної середньої освіти утворюють 816 освітніх навчальних закладів різних типів і форм власності. У 2017/2018 навчальному році цей показник склав **860 заклад**, у 2015/2016 - 871.

Інформація щодо загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів

Навчальний рік	Кількість загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів	Кількість загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів з чисельністю до 100 учнів	% до загальної кількості загальноосвітніх навчальних закладів I-III
2016-2017	581	81	13,9
2017-2018	577	75	13
2018-2019	566	54	9,5

Створення опорних шкіл є першим кроком для розвитку сучасної якісної освіти області, що успішно реалізується у закладах освіти області.

Упродовж 2016 року в області було створено 2 опорні заклади освіти: Широківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Маразліївської сільської ради Білгород-Дністровського району та Ананьївський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів - гімназія» Ананьївської районної ради.

У 2017 році утворено 23 опорних заклади, із них 6 - у новостворених ОТГ.

На сьогодні в області функціонує 36 опорних шкіл освіти з 66 філіями, у яких навчається 17 506 учнів. 11 шкіл з 21 філією утворено та успішно функціонують в 9 об'єднаних територіальних громадах області.

11 освітніх округів з опорними закладами загальної середньої освіти утворено протягом 2018 року, що на 2 заклади перевищує плановий показник. Число утворених опорних закладів несе не тільки кількісне значення.

Обласною державною адміністрацією спільно з органами управління освітою міських рад, районних державних адміністрацій, об'єднаних територіальних громад велика увага приділена питанню оснащення закладів загальної середньої освіти сучасними засобами навчання, які створюють умови щодо зацікавлення учнів інтерактивними навчаннями з використанням різних форм освітньої діяльності у відповідному освітньому просторі, що створений за принципом нових підходів до безпекових рівнів, комфорту та енергоефективності, креативного зовнішнього і внутрішнього дизайну, безбар'єрного простору та умов для інклюзивного навчання, зони Інтернет та WI-FI покриття, багатофункціональним сучасним обладнанням, це - інтерактивні та комп'ютерні комплекси, мультимедійне дошки та проектори.

Комп'ютерною технікою забезпечено 809 ЗЗСО, що складає 100%. Підключено до мережі Інтернет 809 ЗЗСО – 100%, до 689 ЗЗСО WI-FI – 85%. За 3 останні роки забезпеченість комп'ютерною технікою навчальних закладів зростає на 21%, підключення до мережі Інтернет збільшилося на 55%, до WI-FI – 68%. На вирішення цього завдання у 2018 році, рішенням сесії обласної ради від 12.06.2018 №737-VII виділено кошти у сумі 5 млн грн.

Наразі залишається у роботі питання щодо збільшення швидкості та якості сигналу мереж Інтернет та WI-FI у закладах загальної середньої освіти області, у тому числі I-II ступенів.

З метою створення умов для організації дистанційного навчання та профілізації старшої школи, поглибленого вивчення предметів, особливо природничо-математичного спрямування у закладах загальної середньої освіти,

протягом 2018 року проведено процедури закупівлі за кошти обласного бюджету щодо придбання 100 комп'ютерних комплексів з інтерактивними дошками на загальну суму 29600 тис грн, 51 природничо - математичного кабінету на загальну суму 11 214,90 тис грн.

На виконання наказу МОНу від 23.03.2018 №284 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо використання коштів освітньої субвенції для придбання засобів навчання та навчального обладнання для кабінетів української мови в закладах загальної середньої освіти з навчання мовами національних меншин» вжито заходів щодо пропорційного розподілу коштів у сумі 5880,00 тис грн та контролю щодо придбання 33 кабінетів української мови з відповідним навчальним забезпеченням, а саме: у Ренійському районі - 10, Татарбунарському - 1, Саратському - 7, Білгород-Дністровському - 2, Ізмаїльському -7, Кілійському - 4, Болградському-2.

Із загальної суми освітньої субвенції 5 880,00 тис грн використано - 5 786,122 тис грн.

Питання стабільного розвитку опорних закладів та ефективного функціонування підтримується цільовими освітніми субвенціями, що надає держава протягом останніх трьох років та коштами з бюджету розвитку області. Відповідно до розпорядження КМУ від 16.12.2015 №1340-р для оснащення опорних закладів засобами навчання профінансовано кошти у сумі 23476,60 тис грн.

За рахунок зазначених коштів для опорних закладів придбано лінгафонні кабінети, інтерактивні учбові комплекси, комп'ютерне обладнання, шкільні меблі, засоби навчання та навчальне обладнання, впроваджені енергозберігаючі технології (замінені віконні блоки, двері, утеплені зовнішні стіни, ремонт системи теплопостачання тощо), здійснені заходи щодо проведення Інтернету та Wi-Fi.

Відповідно до розпорядження КМУ від 16.11.2016 №827-р «Деякі питання використання у 2016 році освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» протягом 2017-2018 рр на підтримку 25 ОТГ виділена субвенція у сумі 18 539,80 тис грн.

Забезпечено розподіл зазначених коштів та координація роботи щодо їх використання. За рахунок зазначених коштів ОТГ було здійснено оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання (кабінетами фізики, хімії, біології, географії), придбано комп'ютерні комплекси з мультимедійними засобами навчання, інтерактивні комплекси, шкільні меблі, проектори, ноутбуки, шкільні автобуси.

Низка закладів загальної середньої освіти області мають недостатній рівень сучасного навчального та матеріально-технічного забезпечення та потребують у подальшому активізації роботи усіх причетних органів управління освітою всіх рівнів для його систематичного покращення та оновлення. Робота з даного питання визначена обласною державною адміністрацією, як одним з пріоритетних завдань на 2019 рік.

Невід'ємною складовою ефективною організації освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти області є організація забезпечення довозу

учнів до навчального закладу та додому.

На початок навчального року за межею пішохідної доступності проживає понад 16 тис дітей з більшості районів Одещини. Підвезення учнів забезпечує 368 шкільних автобусів, що задовольняє потребу по підвозу на 100%. Загалом, потреба в закупівлі шкільних автобусів складає 74 одиниці, потребує оновлення автопарк зношених шкільних автобусів.

Протягом 2018 року Окнянським, Овідіопольським, Савранським, Ширяївським, Кілійським, Кодимським, Любашівським районами, ОТГ с.Маразліївка, ОТГ с.Куяльник, ОТГ с.Конопляне, ОТГ смт.Велика Михайлівка, ОТГ смт.Затишся, ОТГ м.Балта, ОТГ с.Маяки придбано 14 шкільних автобусів.

За рахунок невикористаних коштів у 2017 році (передбачених розпорядженням КМУ від 16.11.2016 №827-р) Роздільнянським та Білгород-Дністровським районами придбано 2 шкільних автобуси.

У 2018 році на закупівлю шкільних автобусів на умовах співфінансування виділено 40 934,9 тис грн.

Відділом освіти Лиманської райдержадміністрації за рахунок коштів місцевого бюджету придбані 5 автобусів на загальну суму 8 978,68 тис. грн.

Відділом освіти Захарівської райдержадміністрації за рахунок коштів місцевого бюджету придбано 2 автобуси на загальну суму 3 446,00 тис. грн.

Протягом 2018 року придбано всього 23 шкільних автобуси.

В Одеській області функціонує 36 закладів професійної (професійно-технічної) освіти (у 2017 році – 39).

Одним із ключових завдань у 2018 році - модернізація мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а саме: створення у регіоні модернізованих центрів професійної освіти, які здійснюватимуть багатопрофільну різнорівневу підготовку кваліфікованих кадрів.

Так, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.12.2017 №1639 «Про реорганізацію професійно-технічних навчальних закладів Одеської області, зміну типу і назви Державного навчального закладу «Савранське професійно-технічне аграрне училище» у 2018 році шляхом реорганізації ДНЗ «Балтське професійно-технічне аграрне училище», ДНЗ «Кодимське професійно-технічне аграрне училище», ДНЗ «Савранське професійно-технічне аграрне училище» створено Північний центр професійної освіти.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 07.03.2018 №236 «Про реорганізацію закладів професійної (професійно-технічної) освіти Одеської області» проведено роботу щодо припинення ДНЗ «Овідіопольське професійно-технічне аграрне училище» та створення аграрного відділення ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти».

У 2018-2019 навчальному році обсяги регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітників та фахівців складають 5327, що на 142 особи більше ніж у минулому році. За державним замовленням прийнято на навчання 680 осіб, що на 70 осіб більше ніж у минулому році.

З метою підвищення престижності робітничих професій та забезпечення

регіонального ринку праці на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти з 01.09.2018 здійснюється підготовка за новими професіями:

- «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення» (підготовка технічних фахівців в області інформаційних технологій) на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», Північного центру професійної освіти;
- «Виноградар» на базі ДНЗ «Татарбунарське професійно-технічне аграрне училище»;
- Професії для сфери послуг на базі ДНЗ «Арцизький професійний аграрний ліцей»;
- «Слюсар з ремонту дорожньо-будівельних машин та тракторів» на базі ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей».

Загальний контингент учнів державних закладів системи професійно-технічної освіти області становить близько 14 тис осіб (із них: у закладах професійної освіти м. Одеса – 6676 осіб, області – 6725 осіб, 555 осіб у навчальних центрах при установах виконання покарань).

У 2017-2018 навчальному році випуск становив 7906 осіб, з них: 6192 учні та 1714 слухачів з числа працюючого та незайнятого населення. 241 особа отримала дипломи за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст», що становить 3% від загального випуску. Всього працевлаштовано за професією 7351 особа, що становить 93%. Крім цього, 319 випускників продовжили навчання у закладах вищої освіти, 35 осіб призвані на військову службу тощо.

У 2018 році у закладах професійної (професійно-технічної) освіти створюється новий освітній простір. Вперше за останні 20 років на оновлення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти виділено близько 24 млн грн. Зокрема:

- 7 000,0 тис грн на придбання сільськогосподарської техніки (6 тракторів, плуги, сівалки тощо) для закладів професійної (професійно-технічної) освіти аграрного профілю: Північний центр професійної освіти, ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Арцизький професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;
- близько 2 000,0 тис грн – на оновлення матеріально-технічної бази гуртожитків у 5 закладах (ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», Північний центр професійної освіти, ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Захарівський професійний ліцей»);
- близько 700,0 тис грн – на придбання комп'ютерної техніки для 5 закладів (ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», Північний центр професійної освіти, ДПТНЗ «Ізмаїльське вище професійне училище», ДНЗ «Захарівський професійний ліцей», ДНЗ «Білгород-Дністровський професійний будівельний ліцей»).

Станом на 01.01.2018 на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти функціонувало 7 навчально-практичних центрів за галузевим

спрямуванням. У 2018 році проведена робота щодо створення ще 9 навчально-практичних центрів:

✓ 2 за кошти державного бюджету:

- ДНЗ «Одеський професійний ліцей морського транспорту» навчально-практичний центр за професією «Токар. Верстатник широкого профілю. Фрезерувальник. Шліфувальник. Свердлувальник»;

- ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей» за професією «Електрозварник ручного зварювання. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних зварювальних машинах. Зварник».

Вперше з обласного бюджету виділено кошти для створення 8 навчально-практичних центрів, а саме:

✓ «ІТ–технологій» на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;

✓ «Агротехнологій» на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;

✓ з підготовки працівників професії робітників дорожньої служби на базі ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей»;

✓ «Громадського харчування» на базі Північного центру професійної освіти;

✓ «Швейне виробництво» на базі Північного центру професійної освіти;

✓ «Електрозварник ручного зварювання. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних зварювальних машинах. Зварник» на базі ДПТНЗ «Ізмаїльське вище професійне училище»;

✓ «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. Електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж. Електромонтажник силових мереж та електроустаткування» на базі ДНЗ «Подільський професійний ліцей»;

✓ «Будівельних технологій» на базі ДНЗ «Тарутинський професійний аграрний ліцей».

Крім цього, на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» презентовано українську модель Центру професійної досконалості ТОВ «Фомальгаут -Полімін».

У Центрі створено «POLIMIN HUB», який об'єднує інформаційно-практичні лабораторії, інформаційно-теоретичну SMART-аудиторію, практичні полігони.

Мета Центру полягає: у створенні універсального дизайну освітньої платформи для неперервного професійного розвитку особистості, навчання упродовж життя, для комунікацій між закладами професійної (професійно-технічної) освіти, роботодавцями, національними виробниками, органами державної влади та місцевого самоврядування; для формування технологічно обізнаного робітника з широким спектром компетентностей, професійної освіченості, підвищення кваліфікації, перекваліфікація робітників для будівельної індустрії, мотивація молоді до стартапів; для сприяння підвищенню престижності будівельних робітничих професій в українському соціумі; для сприяння формуванню якісного трудового потенціалу України.

Створення навчально-практичних центрів галузевого спрямування

дозволить впроваджувати сучасні технології у навчально-виробничий процес; організувати стажування викладачів професійної підготовки та майстрів виробничого навчання; здійснювати професійне навчання незайнятого населення; здійснювати підготовку кваліфікованих робітників у відповідності до сучасних державних стандартів професійно-технічної освіти та потреби ринку праці.

У 2018 році у навчально-виробничий процес закладів професійної (професійно-технічної) освіти впроваджуються елементи дуальної форми навчання.

Основне завдання впровадження елементів дуальної форми навчання – усунути основні недоліки традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих робітників, подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання.

З 01.09.2018 року елементи дуальної форми навчання запроваджено на базі: ДНЗ «Одеський професійний ліцей морського транспорту» з професії «Електрозварник ручного зварювання»; ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей» з професій «Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків та Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії А1, А2). Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування»; ДНЗ «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування» з професії «Продавець продовольчих товарів. Контролер-касир»; ДНЗ «Одеське вище професійне училище морського туристичного сервісу» з професії «Кухар судновий. Офіціант судновий»; ДНЗ «Білгород-Дністровський професійний будівельний ліцей» з професії «Кухар»; ДНЗ «Ізмаїльський центр професійно-технічної освіти» з професії «Електрогазозварник. Контролер зварювальних робіт». У наступному навчальному році цей показник заплановано збільшити вдвічі.

Науково-технічна система області складається з 51-єї наукової установи та організації, з яких 8 наукових установ Національної академії наук України, 21 науковий центр закладів вищої освіти, 24 галузеві науково-дослідні інститути та організації. Зазначені установи займаються науковою діяльністю, виконують дослідження та розробки у більш як десяти галузях науки та спроможні задовольнити потреби науково-технічного та інноваційного розвитку економіки області.

У 2018 році на регіональний конкурс інноваційних проектів подано 33 інноваційні проекти, в конкурс взяло участь 14 організацій.

В області постійно здійснюються заходи щодо розвитку мережі закладів дошкільної освіти та забезпечення доступу кожної дитини до дошкільної освіти. Проте, мережа залишається недосконалою та не забезпечує права всіх дітей на дошкільну освіту. У черзі на влаштування перебуває понад 2,5 тис дітей віком від 3 до 5 (6) років.

Розвиток мережі закладів дошкільної освіти області

Рік	Кількість ЗДО	Відсоток охоплення дітей віком від 3 до 5 (6) років ЗДО	Всього дітей на 100 місцях
2016	842	76	107
2017	849	78	107
2018	861	82	107

Станом на 01.01.2019 мережа закладів дошкільної освіти становить 861 заклад різних типів та форм власності, в них здобувають дошкільну освіту 78 тис дітей, що становить 82% дітей віком від 3 до 5 (6) років.

За останні 3 роки мережа збільшилась на 19 одиниць. Завдяки планомірній роботі збільшено показник охоплення дітей віком від 3 до 5 (6) років закладами дошкільної освіти з 76% до 82%.

Перевантаження груп дітьми, в середньому по області становить 107 дітей на 100 місцях. Спостерігається значне перевантаження груп дітьми у закладах дошкільної освіти міст обласного значення, районних центрів та районів територіально близько розташованих біля обласного центру м. Одеса (подекуди на 40-50%).

Здійснено моніторинг забезпечення дітей закладами дошкільної освіти по кожному населеному пункту та складено план дій на 2017-2019 роки поетапного створення додаткових місць у закладах освіти для всіх дітей, які потребують здобуття дошкільної освіти.

Протягом 2018 року створено 1680 додаткових місць:

- відкрито 2 нових сучасних заклади дошкільної освіти у реконструйованих пристосованих приміщеннях с. Фонтанка та с. Шомполи Лиманського району;

- відновлено діяльність 2 закладів дошкільної освіти у м. Одесі (ЗДО №48 та НВК №125);

- відкрито 7 дошкільних відділень у складі закладів загальної середньої освіти Березівського (3 заклади), Роздільнянського (2 заклади), Савранського та Ширяївського районів;

- видано ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем дошкільної освіти десяти закладам дошкільної освіти приватної форми власності у м. Одесі;

- відкрито 12 додаткових груп у функціонуючих закладах дошкільної освіти області та 25 груп з короткотривалим перебуванням дітей у закладах загальної середньої освіти.

В області триває будівництво нових закладів дошкільної освіти в Овідіопольському, Тарутинському та Біляївському районах, реконструкція приміщень для створення дошкільних відділень у складі закладів загальної середньої освіти у Лиманському, Роздільнянському, Березівському районах та Куяльницькій ОТГ.

Мережа закладів фізичної культури і спорту в області складає 38 одиниць.

Кількість дітей та підлітків, залучених до систематичних занять у дитячо-юнацьких спортивних школах – 17,4 тис осіб.

Впродовж 2018 року проведено 49 спортивно-масових заходів за участю 212,6 тис дітей.

В області діє цільова соціальна програма «Молодь Одещини» на 2018-2020 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 17 березня 2018 року №660-VII. У 2018 році на реалізацію заходів у межах програми заплановано 926,5 тис. грн., профінансовано у сумі – 737,6 тис грн.

У бюджетах районів, міст та ОТГ на 2018 рік було заплановано 5,5 млн. грн. на реалізацію заходів молодіжної політики.

З метою забезпечення змістовного дозвілля організовано чемпіонат КВН на першість Одеської області. Так, 6-9 квітня 2018 року в смт Затока м. Білгород-Дністровський проведено півфінал 18-го чемпіонату команд КВН на першість Одеської області. В заході взяло участь 24 команди з Одеської області, 16-18 травня 2018 року в м. Білгород-Дністровський проведено фінал 18-го чемпіонату, в якому взяло участь 11 команд з Одеської області. В жовтні 2018 року в смт Затока м. Білгород-Дністровський проведено відбіркові ігри 19-го чемпіонату команд КВН на першість Одеської області. Охоплено понад 1000 осіб.

З метою створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості організовано та проведено обласну студентську Ліги Сміху, в рамках якої відбулося 4 заходи. Охоплено понад 1000 осіб.

З метою формування здорового способу життя серед дітей і молоді у м.Одеса на базі ДП «УДЦ «Молода гвардія» 25-27 травня був проведений обласний етап 14-го обласного фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я». У конкурсі взяли участь 32 команди з міст і районів області. Охоплено понад 500 осіб.

Крім того, у жовтні–листопаді реалізовано проект «University Challenge», розроблений спільно з громадськими організаціями, направлений на спонукання студентів та викладачів бути ініціаторами позитивних змін у житті свого університету, створюючи та реалізуючи соціальні проекти.

Протягом вересня – грудня проведено ряд турнірів, ігор та майстер-класів гри «Що?Де?Коли?». Всього заходами охоплено близько 1000 осіб.

У 2018 році за фінансової підтримки Міністерства молоді та спорту на території Одеської області проведено Всеукраїнську молодіжну акцію «Social Project Awards».

З метою ефективної реалізації завдань з національно-патріотичного виховання у 2016 році було розроблено та затверджено рішенням сесії обласної ради від 17 червня 2016 року №219-VII обласну цільову комплексну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. Пріоритетним напрямом Програми є спрямування на формування патріотизму, національної й громадянської свідомості, ціннісного ставлення до суспільства та держави. Розмір передбаченого фінансування Програми в обласному бюджеті на 2018 рік – передбачено 794 тис грн; виділено – 764 тис грн.

У 2018 році обласною державною адміністрацією спільно із Міністерством молоді та спорту України та громадською спілкою "Творче патріотичне об'єднання "Музичний батальйон" проведено Всеукраїнський фестиваль, спрямований на формування національно-культурної ідентичності, «Дунайська Січ – 2018», який відбувся з 28 по 29 червня 2018 року, в м. Ізмаїл. Заходом

охоплено близько 10 000 осіб.

З метою формування громадянської позиції і національно-патріотичного виховання дітей та молоді у 2018 року організовано ряд заходів, направлених на відродження національно патріотичного виховання, утвердження громадянської свідомості і активної життєвої позиції молоді.

22 січня 2018 року проведено заходи в рамках всеукраїнської акції «Ланцюг Єднання» до дня Соборності України. В заході прийняло участь близько 300 осіб;

- організовано вечори пам'яті Героїв Небесної сотні;

- 19 травня 2018 року проведено спільно з громадськими організаціями всеукраїнський захід - Мегамарш у вишиванках. Близько тисячі одеситів пройшлися центральними вулицями міста, вдягненими у національний український одяг. Всеукраїнська акція "Мегамарш у вишиванках" в Одесі проходить вже 6-ий рік поспіль. XI-ий мегамарш у вишиванках організатори проводять з нагоди відзначення Дня Європи в Україні та популяризації української культури.

З 9 по 13 червня 2018 року відбувся II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Мета гри – виховання у юнаків та дівчат глибоких і твердих національно-патріотичних переконань, шляхом залучення до оборонно-масової та військово-спортивної патріотичної роботи, вивчення історії українських військових формувань. В обласному етапі взяло участь 400 особи (34 команди з районів та міст області).

30 червня 2018 року організовано та проведено музично-культурницький фестиваль «RockSea», участь в якому взяли 5 гуртів, які представляли Одеську область. Захід відвідало близько 2000. осіб.

За даними Головного управління статистики в Одеській області загальна чисельність дітей шкільного віку (віком 7-17 років) складає 259,7 тис осіб.

Оздоровлення дітей в області проводиться за III рівнями, а саме:

- за кошти державного бюджету – Міністерство соціальної політики України;

- за кошти обласного бюджету – Департаменти обласної державної адміністрації: соціальної та сімейної політики і освіти та науки;

- за кошти адміністративно-територіальних одиниць області.

За кошти державного бюджету до державного підприємства «Український дитячий центр «Молода гвардія» направлено 1541 дитину до ДП «Міжнародний дитячий центр «Артек».

В області діє обласна комплексна програма соціальної підтримки населення на 2018-2020 роки «Соціальний захист населення в Одеській області» відповідно до якої:

- оздоровлено 125 дітей-вихованців дитячого будинку-інтернату у оздоровчо-реабілітаційному центрі інвалідів зі слуху;

- оздоровлено 874 дитини, які утримуються в інтернатних закладах та які навчаються у професійно-технічних навчальних закладах.

Станом на 1 січня 2019 року за оперативними даними адміністративно-територіальних одиниць області на проведення оздоровчої кампанії використано

майже 85 млн грн (84365,0 тис грн), що майже на 10 млн грн більше, ніж у 2017 році, а саме:

- за кошти обласного бюджету – 11043,3 тис грн;
- за кошти місцевих бюджетів – 33507,3 тис грн;
- за позабюджетні (залучені) кошти – 39814,4 тис грн.

У 2018 році послугами оздоровлення та відпочинку охоплено майже 99 тис дітей (98858), що на ≥ 1000 дітей більше ніж, у 2017 році, з них 51805 дітей пільгових категорій, що на ≥ 1500 дітей більше, ніж у 2017 році.

Але, за рахунок збільшення чисельності дітей пільгових категорій більш ніж на 7500 дітей (101825) охоплено 51%, що менше на 2,0% ніж у 2017 році.

У 2017 році послугами оздоровлення та відпочинку охоплено 97 669 дітей. З 94205 дітей пільгових категорій оздоровлено 50 202 (53,0 %).

Слід зазначити, що протягом оздоровчої кампанії 2018 року охоплено 100% дітей пільгових категорій, а саме:

- дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- дітей, батьки яких загинули від нещасних випадків на виробництві або під час виконання службових обов'язків;
- дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення бойових дій або внаслідок поранення, одержаних у районі проведення антитерористичної операції.

Послуги надавали: 655 закладів відпочинку та 42 стаціонарні заклади оздоровлення та відпочинку.

Культура

Станом на 01.01.2019 в області діє 25 установ обласного підпорядкування:

6 театральних-видовищних закладів: Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька, Одеський академічний російський драматичний театр, Одеський академічний театр музичної комедії ім. М. Водяного, Одеський обласний театр ляльок, Одеський театр юного глядача ім. Ю. Олеси, Одеська обласна філармонія;

3 обласні бібліотеки: Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського, Одеська обласна бібліотека для дітей ім. В. Катаєва, Одеська обласна бібліотека для юнацтва ім. В. В. Маяковського;

5 центрів національних культур: Одеський обласний центр української культури, обласний центр національних культур (Ізмаїльський район), обласний центр національних культур в Ренійському районі, обласний центр болгарської культури у м. Болград, обласний центр гагаузької культури (с. Виноградівка Болградського району);

7 музеїв: Одеський художній музей, Одеський музей західного та східного мистецтва, Одеський літературний музей, Одеський історико-краєзнавчий музей, Ізмаїльський історико-краєзнавчий музей Придунав'я, обласний центр естетичного виховання (Ізмаїльська картинна галерея), Одеський музей морського флоту;

3 навчальні заклади культури і мистецтв: КЗ «Одеський художній коледж ім. М. Б. Грекова», ВНКЗ «Одеське театральне-художнє училище»,

КЗ «Одеський коледж мистецтв ім. К.Ф. Данькевича» та обласний навчально-методичний центр закладів культури і мистецтв;

б закладів національного значення: Одеський національний академічний театр опери та балету, Одеський національний філармонійний оркестр, Одеська національна наукова бібліотека, Одеська національна музична академія ім. А.Нежданової, Одеська середня спеціальна музична школа-інтернат ім. проф. Столярського, державний цирк;

в районах та містах області: 766 бібліотек, 732 клубних закладів, 68 шкіл естетичного виховання, з них 47 в містах обласного значення та районах області, 32 районних, міських та сільських музеї; 10 парків культури та відпочинку.

У 2016 закрито 37 закладів культури, 2017 році – 17 об'єктів культури, у 2018 році – 21 заклад культури.

У 2017 році відкрито 1 клубний заклад у Великомихайлівському районі.

У 2018 році:

в м. Южне Палац культури «Дружба» Одеського припортового заводу передано до комунальної власності Южненської міської ради та утворено КЗ «Міський палац культури «Дружба»;

у с. Салгани, яке входить до складу Шабівської сільської ради ОТГ Білгород-Дністровського району, утворено КЗ «Центр дозвілля молоді» (клубний заклад), у м. Ізмаїл утворено КЗ Ізмаїльської міської ради «Центр дозвілля «Портовик».

Одним з пріоритетних напрямів обласної державної адміністрації є трансформація бібліотек в багатофункціональні й поліфункціональні установи. Так, за рахунок коштів обласного бюджету у 2018 році придбано комплекти комп'ютерної техніки для створення в 14 районних та сільських бібліотеках культурно-освітніх медіа-центрів на суму 1098,0 тис грн, а за рахунок видатків районних бюджетів здійснено капітальні ремонти приміщень та придбано меблі. Сьогодні функціонують такі центри у смт Любашівка, с.Мирне Біляївського району, смт Захарівка, Куяльницька ОТГ, смт Миколаївка, смт Саврань, м. Татарбунари, м. Білгород-Дністровський, м. Рені, м. Болград.

Заходи збереження історико-культурної спадщини.

З метою формування привабливого міжнародного іміджу України засобами української культури та культурної спадщини в області реалізуються великі мистецькі проекти, які стали вже традиційними, зокрема: Міжнародний Одеський Корнійчуковський фестиваль дитячої літератури, Міжнародний книжковий фестиваль «Зелена хвиля»; Одеський міжнародний літературний фестиваль; Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні і дві ночі нової музики»; мистецький марафон «Ніч в філармонії»; Міжнародний музичний фестиваль «Odessa Classics» (мм. Одеса, Білгород-Дністровський); Одеський міжнародний кінофестиваль; фестиваль мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері», міжнародний джазовий фестиваль «OdessaJazzFest».

У 2018 році проведено низку культурно-мистецьких акцій, спрямованих на збереження та розвиток української культури, вивчення народних традицій, звичаїв, обрядів: Всеукраїнський рок-фестиваль «Дунайська Січ – 2018» (м. Ізмаїл); III регіональний етно-фестиваль «Кодима Фест 2018» (с. Івашків

Кодимського району), «Vinogradovka Counry Fest 2018» (Арцизький район), вручення обласної Премії імені Ростислава Палецького; обласний фестиваль літературно-музичних композицій, моновистав та читців «Співець українського слова»; «Дунайські гостини» спільно з Міністерством культури України у рамках проекту «Маленькі міста – великі враження» (м. Вилкове Кілійського району), безкоштовні кінопокази в закладах культури області у рамках проекту «Кінохвиля» спільно з ГО «Культпросвіт»; промо-тури одеських письменників з презентації кращих видань місцевих авторів; видання краєзнавчої, історичної, дитячої, художньої літератури місцевих авторів, що популяризують традиції та історію рідного краю; щорічний загальнодержавний конкурс «Українська мова – мова єднання»; виїзний зональний фестиваль української книги пам'яті Михайла Грушевського «Безмежність української книги» за фінансової підтримки Українського фонду культури (сmt. Любашівка); фестиваль національних культур «Барвисте коло», мистецький фестиваль «Українська Бессарабія» (м. Білгород-Дністровський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський райони), гастрофестиваль «Сиру і бринзи» (Біляївський район), фестиваль національних культур «Етнічний букет Бессарабії», виставку приватної колекції Анастасії Чумаченко «Національний жіночий одяг різних регіонів України» (Кілійський район); XIII районний фестиваль молдавської національної культури «Стругушор» (Ананьївський район); фестиваль народної творчості «Україна ЙОЙ», конкурс бальних танців «Южний фест», фестиваль квітів «Квітуча Україна» (м. Южне); I відкритий районний медовий фестиваль (Роздільнянський район); районний фестиваль-ярмарок «Новий Любашівський базар» (Любашівський район); фестиваль мистецтв «Дунайська весна», етнічний фестиваль «Бессарабська тантелла» (м. Ізмаїл); міжрайонний фестиваль дитячої творчості «Перлинки рідного краю», фестиваль козацької пісні «Козацька слава не вмере, не загине», фестиваль української культури «Народні ремесла України», фестиваль української страви «Пан казан» (м. Балта); etno-feshn конкурс – дефіле «Найкраще вбрання в етнічному стилі» (Ширяївський район); Open air-Fest «Ой, у вишневому садочку», фестиваль дитячої творчості «Перші зірочки» (Куяльницька ОТГ); районні конкурси «Співуча весна» та «Мелодії над Тилігулом» (Лиманський район); міжрайонний фестиваль «Відчуйте серцем Україну», фестиваль зимових обрядів «Флоріле далбе», весняних обрядів «Мерцішор», болгарської культури «Българи да сі останем» (Ренійський район); фестиваль національних культур «Єдина родина в серці України» (Татарбунарський район); районний фестиваль «Бессарабські ізвори», фестиваль «Великий курбан», фестиваль традиційного бессарабського одягу «Кубейський мегдан» та Міжнародний винний фестиваль Болград WINE-FEST» (Болградський район); міжрайонний фестиваль «Великодній кошик», етно-національний фестиваль XIII-го Всеукраїнського болгарського Собору України (Білгород-Дністровський район); фестиваль національних культур «Веселка націй» (Красносільська сільська рада), X регіональний фестиваль майстрів традиційного домашнього виноробства (с. Новоселівка), регіональний відкритий фестиваль-конкурс болгарського народного танцю «Єсенно хоро в камчика» с. Зоря, регіональний фестиваль українського народного мистецтва «Козацька

Бессарабія» с. Михайлівка (Саратський район); етнофестивалі «Квітка папороті» (Савранський, Тарутинський, Біляївський райони).

Ринок праці та соціальний захист населення

Ринок праці

Серед пріоритетних напрямків економічного і соціального розвитку області особливе місце займає реалізація державної політики зайнятості населення, ефективне використання робочої сили, подолання безробіття серед працездатного населення.

Для ринку праці Одеської області у 2013-2017 роках стало характерним зменшення зайнятості населення віком 15-70 років за методологією Міжнародної організації праці (далі – МОП) в абсолютному та відносному значенні, а також відповідне збільшення безробіття. Проте, з початку 2018 року спостерігається тенденція до поліпшення показників зайнятості та безробіття.

Так, рівень зайнятості населення від всього населення віком 15-70 років протягом 2013-2017 років коливався від 57,3% у 2015 році до 56,7% у 2014 та 2016 роках. У 2018 році рівень зайнятості становив 57,2%.

Рівень безробіття економічно активного населення віком 15-70 років у 2013-2017 роках поступово збільшувався і становив 7,1% у 2017 році, проте, у 2018 році рівень безробіття становив 6,4%, що менше на 0,9 в.п. відповідно до 2017 року та 2,4 в.п. менше середнього показника по Україні.

Аналіз даних щодо економічної активності населення у 2018 році свідчить про поліпшення ситуації у сфері зайнятості (таблиця 6):

Таблиця 6. Економічна активність населення Одеської області за 2018 рік

Показники	2018 рік	2017 рік	2018 рік у % до 2017 року	Місце за результатами рейтингової оцінки
Чисельність економічно активного населення віком 15-70 років, тис. осіб	1070,6	1063,8	0,6	x
Рівень економічної активності населення віком 15-70 років, відсотків від чисельності населення	61,1	60,4	+0,7 в.п.	18-20
Чисельність зайнятого населення віком 15-70 років, тис. осіб	1001,9	986,6	1,6	x
Рівень зайнятості населення віком 15-70 років, відсотків від чисельності населення відповідного віку	57,2	56,1	1,1 в.п.	11-12
Чисельність безробітного населення віком 15-70 років, тис. осіб	68,7	77,2	-11,0	x
Рівень безробіття населення віком 15-70 років, відсотків від чисельності економічно активного населення	6,4	7,3	-0,9 в.п.	4

Так, у порівнянні з відповідним періодом минулого року показника середньорічної чисельності населення у віці 15-70 років, визначеного за методологією Міжнародної Організації праці (МОП), спостерігається збільшення економічно активного населення області на 6,8 тис осіб або 0,6%.

Протягом 2018 року відбулося збільшення чисельності населення віком від

15 до 70 років, зайнятого в усіх сферах економічної діяльності на 15,3 тис осіб або 1,6%, рівня зайнятості населення - на 1,1 в.п., що позначилось на зменшенні чисельності безробітного населення на 8,5 тис осіб або на 11,0% та рівня безробіття на 0,9 в.п.

Протягом 2016-2018 років спостерігалася стала динаміка щодо зменшення кількості зареєстрованих безробітних, які користувались послугами служби зайнятості з 44,7 тис осіб у 2016 році до 39,6 тис. осіб у 2018 році (таблиця 7).

Чисельність безробітних, працевлаштованих за сприяння обласної та міськрайонних центрів зайнятості щорічно зменшувалась з 16,4 тис. осіб у 2016 році до 14,4 тис. осіб у 2018 році. Рівень працевлаштування коливався від 37,5% у 2017 році до 36,3 у 2018 році.

За даними Одеського обласного центру зайнятості протягом 2016-2018 років статус безробітного мали 41 213 осіб у віці до 35 років.

Для молоді, яка звертається до державної служби зайнятості, здійснюються заходи сприяння зайнятості населення: надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг, створення банку вакансій та пошук підходящої роботи, сприяння в працевлаштуванні громадян, у тому числі шляхом організації підприємницької діяльності, організація професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації безробітних, організація і фінансування громадських робіт, виплата допомоги по безробіттю.

За сприянням державної служби зайнятості у 2016-2018 роках працевлаштовано за звітний період 13 734 молодих громадян. Середній рівень працевлаштування за 2016-2018 роки становив 33,3% від загальної кількості безробітних даної вікової категорії.

Таблиця 7. Стан зареєстрованого ринку праці у 2016--2018 роках

Найменування показника	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Чисельність осіб, які мають статус безробітного	44748	41035	39643
Чисельність працевлаштованих осіб з числа зареєстрованих безробітних	16376	15378	14401
Рівень працевлаштування	36,6	37,5	36,3
Кількість осіб у віці до 35 років, які мали статус безробітного протягом звітного періоду, осіб	15551	13471	12191
Чисельність осіб віком до 35 років, які працевлаштовані протягом звітного періоду	5196	4622	3916
у відсотках до загальної чисельності безробітних у віці до 35 років	33,4	34,3	32,1
Кількість зареєстрованих безробітних станом на кінець звітного періоду	14053	13395	13647
з них молоді до 35 років	4257	3862	3590
у % до загальної чисельності зареєстрованих безробітних	30,3	28,8	26,3

За даними моніторингу за період 2015-2017 роки щорічні обсяги новостворених робочих місць в усіх сферах економічної діяльності зросли з 20,4 до 24,1 тис. осіб, при цьому кількість ліквідованих робочих місць внаслідок нестабільної ситуації в економіці також зросла відповідно з 12,9 до 16,2 тис.

робочих місць.

Внаслідок цього спостерігалась негативна динаміка щодо зменшення співвідношення створених робочих місць до ліквідованих робочих місць – відповідно з 157,7 до 148,9% (табл. 3):

Таблиця 8. Динаміка показників створених та ліквідованих робочих місць у 2014-2016 роках та за 9 місяців 2017 року, од.

Найменування показника	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Кількість створених робочих місць, тис. од.	20417	23720	24155	35027
Кількість ліквідованих робочих місць, тис. од.	12948	16183	16220	15476
Співвідношення створених робочих місць до ліквідованих, відсотків	157,7	146,6	148,9	226,3

Кількість робочих місць, утворених упродовж січня–грудня 2018 року, становила 35027 одиниць, що на 45,0% більше, ніж за 2017 рік. Із загальної кількості робочих місць 9418 одиниць або 26,9% створено за рахунок підприємств-юридичних осіб, 25609 одиниць або 73,1% за рахунок реєстрації фізичних осіб.

Кількість ліквідованих робочих місць впродовж 2018 року становила 15476 одиниць. Співвідношення кількості створених і ліквідованих робочих місць становить 226,3%.

Аналіз створення нових робочих місць на зазначених підприємствах у розрізі рівня отримуваної заробітної плати протягом 2015-2017 років свідчить про збільшення новостворених робочих місць із заробітною платою, яка менше мінімальної заробітної плати (діаграма 3). Так, якщо у 2015-2016 роках кількість таких робочих місць коливалась від 2983 од. (2015 рік) до 3838 од. (2016 рік), то тільки у 2017 р. їх становило 5898 од.

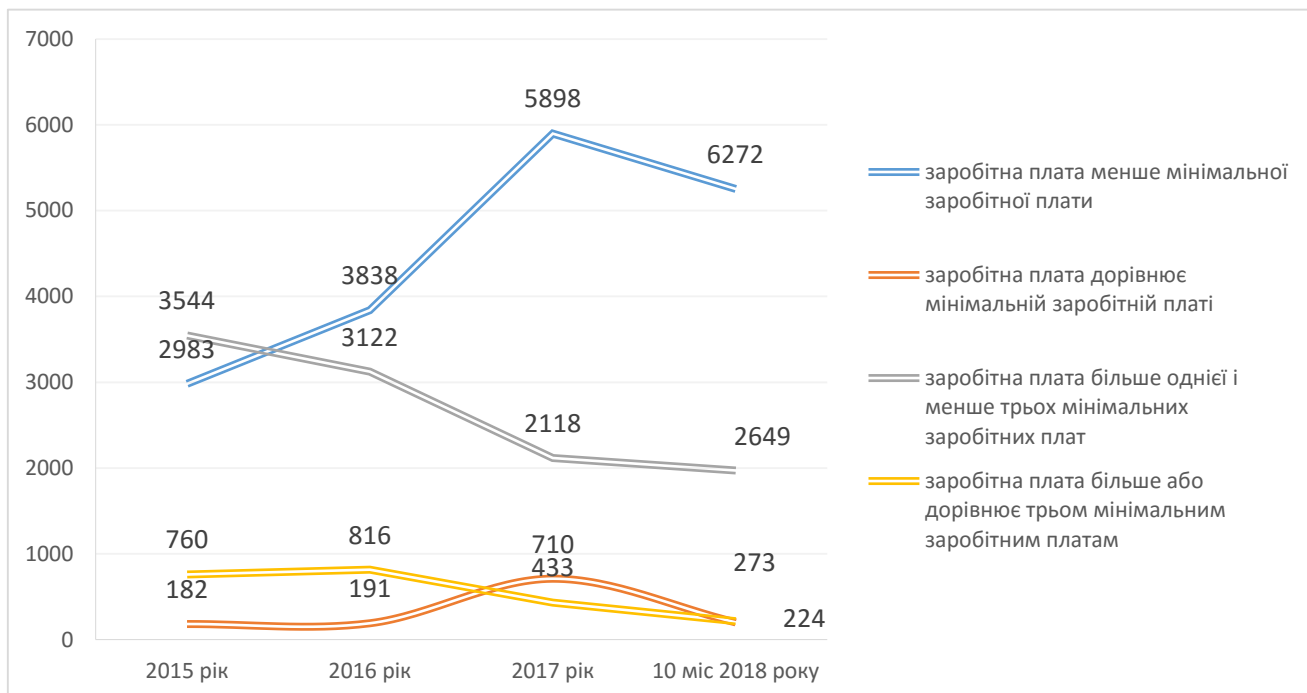
У 2018 року кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка менше мінімальної заробітної плати становила 6272 од.

Кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка дорівнює мінімальній заробітній платі протягом 2015-2017 років коливалась від 182 од. у 2015 році до 710 од. у 2017 році. У 2018 році їх становило 224 од.

Проте кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка перевищує мінімальну заробітну плату і менше трьох мінімальних заробітних плат та робочих місць із заробітною платою, яка більше або дорівнює трьом мінімальним заробітним планам поступово скорочується та у 2018 році становила 2649 од. та 273 од. відповідно.

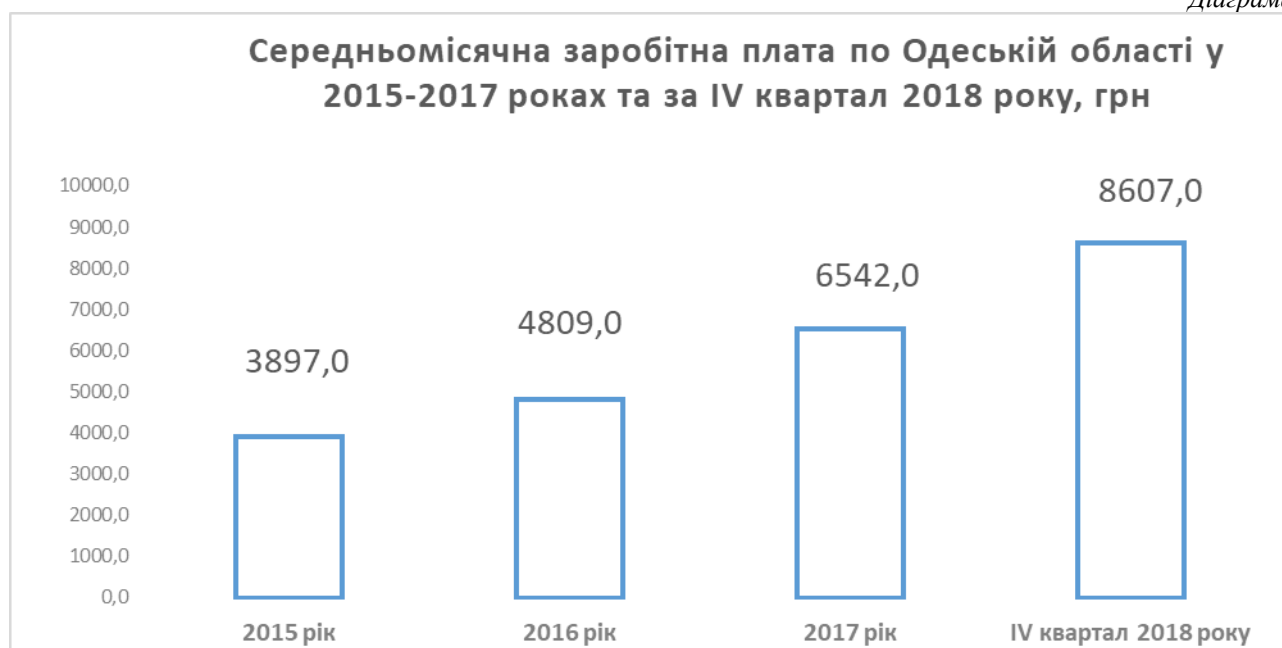

Діаграма 3

Рівень життя населення в регіоні можна оцінювати за таким показником, як середньомісячна заробітна плата.

Діаграма 4

Січень-грудень 2017 року – середньомісячна заробітна плата по області становила 6542,0 грн та збільшилась відповідно січня-грудня 2016 року (4809 грн) на 33,0%.

У IV кварталі 2018 року середньомісячна заробітна плата по області становила 8607 грн та збільшилась відповідно до аналогічного показника 2017 року на 18,4%.

По області індекс реальної заробітної плати: у січні-грудні 2016 року становив 108,1% до відповідного періоду 2015 року; у січні-грудні 2017 року

становив 116,6%, до відповідного періоду 2016 року у січні-грудні 2018 року становив 110,5%, до відповідного періоду 2017 року.

Загальна заборгованість із виплати заробітної плати по області:

- на 01.01.2016 – 52,9 млн грн;
- на 01.01.2017 – 47,9 млн грн;
- на 01.01.2018 – 48,5 млн грн;
- на 01.01.2019 – 63,6 млн грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати на комунальних економічно активних підприємствах області:

- на 01.01.2016 - комунальне підприємство «Білгород-Дністровський водоканал» Білгород-Дністровської міської ради – 763,3 тис грн;

- на 01.01.2017 - комунальне підприємство «Водоканал» Ренійської міської ради – 132,0 тис. грн. та Затишанське комунальне підприємство «Райсількомунгосп» Захарівського району - 100,2 тис. грн, всього 232,2 тис. грн (на 531,14 тис. грн або в 3,3 рази менше показника початку 2016 року);

- на 01.01.2018 - комунальне підприємство «Водоканал» Ренійської міської ради – 87,3 тис. грн та Затишанське комунальне підприємство «Райсількомунгосп» Захарівського району - 100,2 тис. грн, всього на комунальних економічно активних підприємствах – 187,5 тис. грн (на 44,7 тис грн або на 19,3% менше показника початку 2017 року);

- на 01.01.2019 відсутня.

На комунальних підприємствах-банкрутах – заборгованість із виплати заробітної плати по області протягом 2015-2018 років відсутня.

Протягом 2018 року проведено низку засідань тимчасових комісій з питань погашення заборгованості з виплати заробітної плати: 10 засідань обласної, 27 засідань міських (заслухано 63 керівника підприємств-боржників) та 87 засідань районних (заслухано 154 керівника підприємств-боржників) комісій.

Соціальний захист населення

Відповідно до рішень Одеської обласної ради від 21 грудня 2017 року №578-VII «Про затвердження обласної комплексної програми соціальної підтримки населення на 2018-2020 роки «Соціальний захист населення в Одеській області», від 21 грудня 2017 року № 649-VII «Про обласний бюджет Одеської області на 2018 рік» (зі змінами та доповненнями) передбачені видатки:

- на надання щомісячної допомоги сім'ям загиблих (померлих), учасників АТО, сім'ям захоплених у полон або оголошених зниклими безвісти військових, у т.ч. співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України та дітям до досягнення 18-річного віку у сумі 3977,34 тис. грн.

За 2018 рік отримали щомісячну допомогу 142 сім'ї на суму 3230,0 тис грн та 36 дитина на суму 208 тис грн. Розмір допомоги у місяць становить 2000 грн на сім'ю. Розмір допомоги на одну дитину становить 500 грн.

- надання щомісячної стипендії особам з інвалідністю з числа військовослужбовців, воїнів-добровольців та співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України, а також їх дітям до досягнення ними 18-річного віку у сумі 2790,0 тис грн.

- за 2018 рік отримали щомісячну стипендію 213 осіб на суму 2221,0 тис грн та 117 дітей на суму 569,0 тис грн. Розмір допомоги на одну особу становить 1000 грн у місяць. Розмір допомоги на одну дитину становить 500 грн.

- надання щомісячної матеріальної допомоги на оплату житлово-комунальних послуг та придбання твердого палива і скрапленого газу воїнам-добровольцям з числа учасників АТО сумі 160,3 тис грн.

За 2018 рік отримали зазначеної допомоги 32 особи на суму 152,88 тис грн. Розмір допомоги на одну особу становить 840,0 грн.

- надання одноразової допомоги на проведення стоматологічного (хірургічного, терапевтичного) лікування, зубопротезування високотехнологічними матеріалами учасників антитерористичної операції, воїнів-добровольців за рахунок одного з бюджетів у сумі 448,0 тис. грн.

За 2018 рік отримали зазначену допомогу 15 осіб на суму 332,98 тис грн. Середній розмір допомоги на одну особу становить 22,12 тис грн.

Зазначені категорії забезпечені в 100% обсязі, оскільки зазначену допомогу отримали всі категорії громадян, які звернулися за нею та надали повний перелік документів згідно із затвердженим порядком.

Станом на 01.01.2019 в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, в Одеській області перебуває на обліку 9692 учасника бойових дій з числа учасників АТО та ООС, 241 особа з інвалідністю внаслідок війни та 22 учасника війни, 239 членів сімей загиблих, яким встановлено статус згідно із Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.

На території області поховано 107 учасників антитерористичної операції на Сході України.

На 2018 рік у Державному бюджеті України передбачені видатки у сумі 2572564 грн на здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції за бюджетною програмою „Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням із застосуванням сучасних технологій постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції”

У 2018 році по різних спеціальностям професійну адаптацію пройшов 161 учасник АТО/ООС, укладено 61 договір на суму 870455,97 грн.

Для здійснення заходів із психологічної реабілітації постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції на 2018 рік у Державному бюджеті України передбачені видатки у сумі на 836966 грн.

Психологічну реабілітацію у санаторно-курортних закладах України пройшли 101 учасник АТО/ООС, укладено договорів на суму 796,9 тис грн.

На 1 січня 2019 року 141,5 тис сімей області, в яких виховується 159,6 тис дітей, отримували відповідно до законів України: „Про державну допомогу сім'ям з дітьми”, „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям”, „Про державну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам” соціальну підтримку з Державного бюджету України, якої

виплачено на загальну суму 3233,1 млн грн.

За призначенням субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг звернулось 154,8 тис сімей, з них призначено субсидію 136580 сім'ям нараховано житлової субсидії на 1 січня 2019 року на загальну суму 903,4 млн. грн.

Цільовий показник відсотку охоплення населення програмою житлових субсидій Міністерством соціальної політики України не доводився з 01.01.2017.

Станом на 01.01.2019 на обліку в області перебуває 43 740 осіб (31 526 сімей) з числа осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

У 2018 році щомісячну адресну грошову допомогу на покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг призначено та профінансовано 7436 сімей на загальну суму 133 587,7 тис грн.

У січні-грудні 2018 року надійшло 22 звернення громадян щодо встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми.

На 01.01.2019 статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, отримало 16 осіб. Станом на 01 грудня 2018 року Одеська область стала лідером по роботі щодо надання статусу особам, які постраждали від торгівлі людьми.

Розвиток громадянського суспільства

Політичні партії, релігійні організації

Станом на 01.01.2015 в Одеській області було зареєстровано 5 289 громадських об'єднань, на 01.01.2017 – 5 486, на 01.01.2018 загальна кількість громадських об'єднань в області склала 6 014. Протягом лише 9 місяців 2018 року було зареєстровано 324 громадських об'єднання, загальна кількість яких на 01.10.2018 сягнула 6 338, що на 5% більше ніж на початок року.

Обласною державною адміністрацією була розроблена та затверджена рішенням обласної ради від 14.03.2018 №659-VII Регіональна цільова програма сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2018-2020 роки.

Для роботи з громадськими об'єднаннями розпорядженням голови Одеської обласної державної адміністрації від 24.10.2018 № 1212/А-2018 «Про затвердження складу громадської ради при Одеській обласній державній адміністрації» було створено громадську раду, до якої увійшли 35 громадських об'єднань.

08.11.2018 відбулося її засідання, на якому було схвалено зміни до Положення про громадську раду при Одеській обласній державній адміністрації. Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 22.12.2018 №1609/А-2018 зазначені зміни було затверджено, що дозволяє підвищити якість роботи цього дорадчого органу.

З метою консолідації інститутів громадянського суспільства Одеської області та підвищення мотивацій громадських рад до активної співпраці з районними державними адміністраціями та виконкомом рад міст обласного значення управлінням проведено обласний конкурс «Краща громадська рада – надійний партнер». За результатами переможцями конкурсу визначено громадські ради при Саратській, Ізмаїльській і Кілійській районних державних

адміністраціях.

Відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 30.03.2018 №300/А-2018 управлінням проведено конкурс з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких у 2019 році надаватиметься підтримка за рахунок коштів обласного бюджету. До обласної державної адміністрації надійшло 19 конкурсних пропозицій, 14 з яких було допущено до конкурсу, розглянуто та оцінено конкурсною комісією, а також складено їх рейтинг.

Серед зареєстрованих в області громадських об'єднань більшість за спрямуванням становлять професійні, об'єднання ветеранів та інвалідів, фізкультурно-спортивні, культурно-виховні, правозахисні.

Активну участь у суспільно-політичному житті регіону беруть такі громадські об'єднання: громадська організація «Об'єднання творчої інтелігенції «Асамблея», громадська організація «Родинний правопросвітницький клуб «Одеська мрія», громадська організація «Рух суспільних ініціатив», громадська організація «Маніфест миру», ініціативна група волонтерів «Одесити», громадська організація «Велике серце», громадська організація «Правозахисне товариство «Співдружність», громадська організація інвалідів «Надія в майбутнє», Всеукраїнська громадська організація «Рада багатодітних сімей України», громадська організація «Об'єднання учасників АТО «Кордон», громадська організація «Ветеранів та інвалідів АТО - «Рапіра», Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Українське товариство глухих», громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону «Поліція громадської безпеки», громадська організація «Зелений лист».

Найбільш впливовими є громадські організації, що сформувались на хвилі майдану та Революції Гідності: громадська організація «Самооборона Майдану Одеси» (В. Кожухар, В. Начвинов), громадська організація «Рада громадської безпеки» (М. Гордієнко), Одеський осередок всеукраїнського об'єднання «Автомайдан» (В. Устименко), «Одеська морська самооборона» (Г. Корольов), які співпрацюють з органами державної влади в питаннях протидії сепаратизму та тероризму.

Благодійні фонди: Одеський благодійний фонд реабілітації та соціальної адаптації громадян без визначеного місця проживання «Червоний Хрест», «За майбутнє без СНІДу», «Шлях додому», «Шлях до свободи», «Міжнародна допомога «Добрий самарянин», «На благо Одеси».

Активно діють об'єднання волонтерів, які займаються організацією допомоги вимушеним переселенцям із зони АТО (ООС) та матеріальним забезпеченням військових.

Значну допомогу військовослужбовцям у зоні АТО (ООС) надають такі громадські об'єднання: «Волонтерська сотня Далії Северин», волонтерський центр «Небайдужий народ» тощо.

У 2018 році у містах обласного значення та районах Одеської області інститутами громадянського суспільства було проведено близько 200 акцій

протесту соціально-економічного та суспільно-політичного характеру, що мали кількість учасників від 20 до 600 осіб.

В Одеській області зареєстровано **420 обласних організацій політичних партій**. З них **найбільш впливовими** є осередки партій «Блок Петра Порошенка «Солідарність», «Опозиційний блок» та ВО «Батьківщина». Найбільш розгалужену структуру мають партії ВО «Батьківщина», Блок Петра Порошенка «Солідарність», «Опозиційний блок» та «Наш край».

В **обласній раді (84 депутати)**, діє 6 фракцій: «Опозиційний блок» (**21**), «Блок Петра Порошенка «Солідарність» (**22**), «Довіряй ділам» (**12**), «Батьківщина» (**11**), «Наш край» (**8**), «Відродження» (**7**) депутатів та **3** позафракційних депутати.

В облраді функціонує **ситуативна більшість фракцій демократичного спрямування**, яка вирішує шляхом консенсусу питання розвитку місцевої громади.

Голова облради – **А.Урбанський** (БПП «Солідарність»), перший заступник – **О.Радковський** (ВО «Батьківщина»), заступник – **Ю.Дімчогло** (ПП «Наш край»).

Сформовано **15** постійних депутатських комісій, з яких по **5** очолюють представники БПП «Солідарність» та «Довіряй ділам», **2** – «Батьківщина», по **1** – «Наш край», «Відродження» та ПП «Опозиційний блок».

Станом на 1 січня 2018 року в Одеській області діють 1375 зареєстрованих релігійних організацій, у тому числі: 3 духовні центри, 17 релігійних управлінь, 1298 релігійних громад, монастирів та скитів – 24, 20 місій, 2 братства та 11 духовних навчальних закладів. Переважна більшість релігійних організацій відноситься до християнства (1317), 17 – до іудаїзму, 10 – до ісламу, 31 – до нетрадиційних та новітніх віросповідань В регіоні не спостерігається відкритих міжрелігійних конфліктів.

Інформування населення про діяльність органів влади

Кількість засобів масової інформації (далі – ЗМІ) (друкованих, телевізійних, радіо та Інтернет) становить 26 районних друкованих ЗМІ (газет) та 17 регіональних ЗМІ: Інтернет-видань – 7, газет – 3, телерадіокомпаній – 7. Аудиторія розповсюдження – населення Одеської області та України.

Офіційна сторінка Одеської обласної державної адміністрації у соціальній мережі «Фейсбук» - <https://www.facebook.com/oda.odesa/> . Частота оновлення інформації – щоденно. Інформація оперативна, актуальна, доступна у розумінні.

